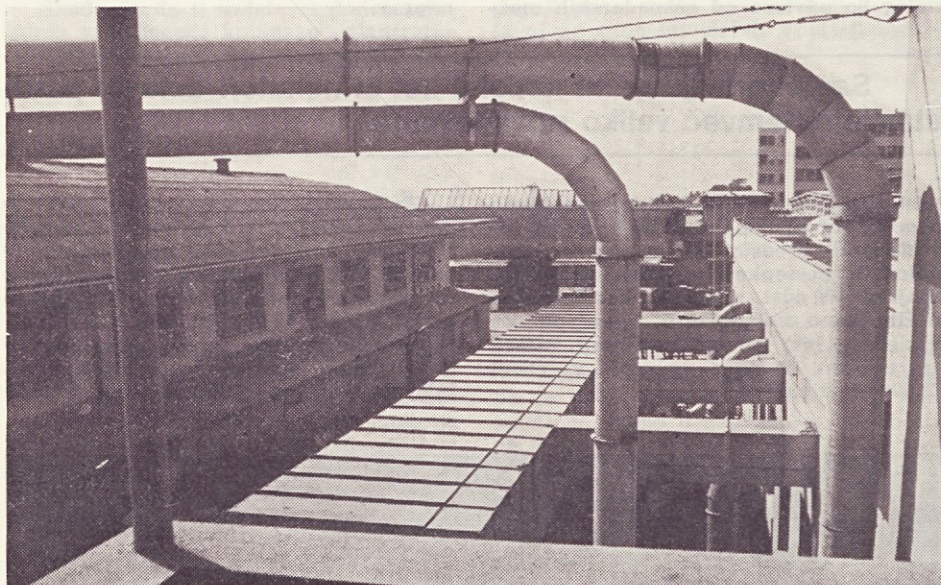

Moč naše republike je v ljudeh in njihovem delu

Dan republike je bil za nas vedno praznik, ki nam je pomenil največ. Gledano zgodovinsko je 29. november 1943. tisti datum, ko se je rodila republika po željah vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti. Za nami je bilo že dobri dve leti oboroženih bojev, stradanja, mučenja, poniževanja, velikokrat pa je bilo vse skupaj prepojeno tudi s krvjo. Nova Jugoslavija ni nastala po naključju, s pomočjo drugih, zaradi želje same, ampak je bila izraz vseh delovnih ljudi na tem koščku sveta.

38 let je že preteklo od tedaj, čeprav se zdi, da je bilo včeraj. Dve leti pozneje je Jugoslavija slavila v svobodi svoj veliki praznik, potem pa so se začela leta obnove domovine, nove graditve, prave rasti, v kateri je lahko našel svoje mesto vsak pošten delavec. Naša republika je v slabih štirih desetletjih tako zrasla, da se ne more primerjati z njo nobena druga država. Ne gre samo za zunanji videz, ki največkrat preslepi človeka, ampak tudi za utrjevanje pravih socialističnih odnosov med ljudmi, ki so bili potrjeni z Ustavo, z Zakonom o združenem delu, z različnimi dokumenti, ki se uveljavljajo tudi praktično, tako da ima delavec resnično pravo mesto.

V naši državi ni revežev, v naši republiki ni pomanjkanja, čeprav smo po

vojni stali na veliko slabši štartni poziciji, kot mnogo drugih držav, ki jim je zgodovina naklonila boljšo osnovo. Nas so do oboroženega boja močno izkoriščali drugi, živeti in bohotili so se na naš račun.

Letošnji praznik lahko primerjamo s praznikom nekaj let po vojni, ko so tovarne prešle v roke delavcem, začelo pa se je uveljavljati samoupravljanje. Prav nič ni drugačen letošnji praznik, edina razlika je samo v tem, da je delavec dobil prav vse pravice v svoje roke, hkrati pa se vedno bolj zdi, da ponekod ni več tistega navdušenja in vsesplošnega elana, ki je vladal takoj po vojni. Ljudje smo pač taki, da damo od sebe vse le takrat, ko je treba.

Nobenega dvoma ni, da imamo radi svojo domovino in da smo vedno pripravljeni braniti njeno samostojnost, bratstvo, enakost, vse svetle prvine, ki so pridobljene med NOV, premalo pa se zavedamo, da je naš nadaljnji splošni napredek odvisen od nas samih. Tovariša Tito in Kardelj sta vedno neskončno zapuala v široke ljudske množice. Naredila sta vse, da bi dobile res pravo veljavo, seveda pa mora ta množica, ki jo sestavljamo mi vsi, pokazati tudi vse sposobnosti, vso svojo moč, ki je shranjena v delu.

Naša republika je še mlada, a vendar dovolj stara, da ni več slepo zaverovana v sebe, v svoj razvoj. Dobro smo se začeli zavedati tudi nekaterih napak, ki so logična posledica vsakega razvoja. 38 let, oziroma 36 povojnih graditvenih let, je v zgodovini nekega naroda sorazmerno malo. Zdi se, da sami vse prevečkrat pozabljamo, da ni mogoče čez noč doseči tisto popolnost, h kateri težijo vsi naši zakoni, vse naše delo, vsi naši delovni ljudje. Pozabljamo tudi, da smo sami del te množice, del ustvarjalnih ljudi, ki lahko bistveno izboljšamo stanje. Resen gospodarski trenutek nam sam po sebi narekuje, da je nujno narediti nekaj več kot doslej. Vsak skriva v sebi še veliko moči. Če smo bili sposobni po vojni postaviti na noge tako rekoč popolnoma porušeno in zaostalo državo, potem bomo s skupnimi močmi še veliko lažje stabilizirali naše gospodarske razmere. Vsak zase je prav gotovo prepričan, da ima v sebi še veliko dodatnih moči, ki jih ne izkorišča v skupno prid. Vsakdo je tudi prepričan, da bi stabilizacija lahko uspela, čeprav hkrati preveč računa na drugega, na sodelavca. Država pa smo vsi, tako kot nekaj. Takoj po vojni smo znali to veliko globlje občutiti.

Jugoslavija ima po svetu povsod velik ugled, ki si ga je pridobila s svojim odprtim, svobodnim gledanjem na blokovske razprtije, s svojo samobitno potjo v neuvrščeno gibanje, pa tudi z delavnostjo in socialno enakostjo med ljudmi. Kdor je videl Jugoslavijo takoj po vojni, se ne more načuditi napredku, ki je odraz našega razvoja. Če znamo biti samozavestni na zunanji, zakaj se potem ne bi postavili po robu tudi vsem notranjim sovražnikom, pa naj bodo to lenuhi, rušilci naše enakosti ali podpihovalci kot orodje drugih. Vsi ti so pravzaprav obstajali vedno, vendar v takšni manjšini, da niso mogli priti do izraza.

Naša republika je v prvi vrsti zveza vseh delovnih ljudi, ki so jih svete vse pridobitve krvave revolucije. Večina je bila vedno in bo tudi vnaprej dovolj močna, da slabosti, objektivne ali subjektivne, ne bodo mogle delovnim ljudem do živoga.

Dan republike je bil za nas vedno praznik, ki nam je pomenil največ. To niso samo prosti dnevi, ampak tudi pregled narejenega dela, oddih na prehojeni poti in novi načrti za prihodnost.

Moč naše republike je v ljudeh, v delovnih ljudeh, ki so si sami z bojem izborili svoj obstoj in sami tudi gradili naprej. Republika, rojena v vojni in prekaljena v delu, zgrajena na ljudskih temeljih, ima neizpodbitno prihodnost!

Naš investicijski razvoj

Investicijske naložbe v naši DO so se izvajale po investicijskem planu, ki so ga sprejeli samoupravni organi in po finančnih možnostih DO.

Glede na to smo tudi v mesecu marcu 1981 napravili rebalans investicijskega načrta. Pri tem smo morali poleg drugih faktorjev upoštevati tudi tehnološke potrebe po novih artiklih, ki jih izdelujemo za domače in tuje tržišče.

V letošnjem letu smo zaključili vse večje tekoče investicije, kot so: tapetniško delavnico, obrat družbene prehrane, transformatorsko postajo TP 2, kompresorsko postajo v tozdu 2 in krivilnico v tozdu 1. Vse te investicije so tudi finančno pokrite. V končni fazi je tudi adaptacija kovinske delavnice za tozd 5. Ta dela niso stekla tako hitro, ker jih v glavnem izvajamo z lastnimi sodelavci, ki so poleg teh del obremenjeni tudi z drugimi dolžnostmi v DO. S takim načinom dela bomo preureditev pocenili in skupna naložba ne bo preseгла zneska 1,420.000 din, ki smo ga za to namenili. Vselitev v te prostore se bo pričela s 1. decembrom. Tako bodo tudi ti sodelavci dobili normalne delovne pogoje za svoje storitve.

Vse investicijske naložbe, ki jih je naša DO izvajala v zadnjih letih, smo v glavnem financirali z lastnimi sredstvi, saj znaša tuji delež samo 17 odst., kar je glede na ostala podjetja minimalna zadolžitev. V kolektivu se večkrat slišijo razne pripombe, da vlaganja niso bila glede na razvoj podjetja vedno pravilna, da se je preveč sredstev vlagalo v zgradbe — objekte in pre malo v strojno opremo. V naši lesno-predelovalni panogi, kjer so proizvodi večjih dimenzij, rabimo pač večje proizvodne hale in temu primerno tudi večja skladišča za skladiščenje surovin, reproductivnih materialov in gotovih izdelkov. Vsi vemo, kakšne težave imamo s skladiščenjem ivernih plošč in kartonske embalaže.

Zato bo potrebno enkrat tudi dokončati proizvodni objekt v tozdu 2 in proizvodne prostore za kovinski oddelek v tozdu 3. Vendar ne smemo teh pripomb jemati kot zlonamerne. Prav je, da vsak sodelavec o tem razmišlja in sodeluje pri snovanju investicijske politike. V bodoče ga bomo morali še bolj seznanjati o vseh takih ukrepih. Prav zato smo v tem letu pristopili k reorganizaciji službe za razvoj, tehnologijo in investicij z namenom, da najožje povežemo sodelavce, ki delajo v operativi, s sodelavci, ki so zadolženi za tehnološki in investicijski razvoj DO.

Če se povrnemo na investicijski koncept, ki ga je imela naša DO, vidimo, da je bilo domnjeno, da do leta 1980 uredimo vse prostorske probleme in s tem izboljšamo delovne pogoje sodelavcem v proizvodnji kakor tudi v skupnih službah ter hkrati dobimo tudi nove prostore za sodobno tehnologijo. Tako smo preuredili strojni oddelek stolarnarje, v celoti smo obnovili Slogo Moste, adaptirali smo PE v Motniku, zgradili smo upravno zgradbo z razstavnimi

prostori. Uredili smo tudi razstavno-prodajne prostore v Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Skopju, Ljubljani in na Duplici z namenom, da naše proizvode čim bolj približamo kupcem ter da mi kromajmo prodajno politiko do kupcev, ne pa razne tuje prodajne organizacije. V tem letu se zelo trudimo, da bi aktivnost te dejavnosti povečali. V letošnjem letu smo zaključili investicije, ki so že navedene. V obdobju od leta 1980—1985 smo načrtovali, da bi vsa razpoložljiva sredstva namenili za nakup strojev in opreme za posodobitev tehnoloških postopkov. Na tem področju smo v zadnjih letih glede na razvoj ostalih lesno-industrijskih podjetij doma in v tujini zaostali. Kaj moramo narediti v bodoče za normalni tehnološki razvoj DO, vemo. Napravljene so osnutki ali pa že tudi dokončni elaborati. Izvedba teh nalog bo odvisna od gospodarskih mož-

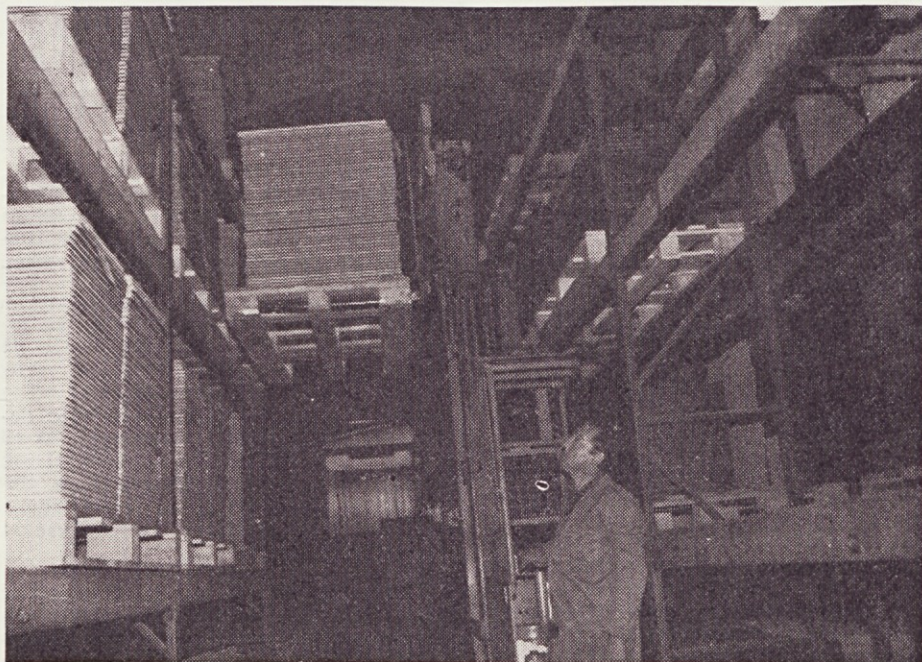
Samoupravljanje ni nedelo, kot si nekateri delavci predstavljajo, temveč veliko prizadevanje

nosti podjetja kakor tudi od kreditnih pogojev in uvoznih možnosti. Fond investicijskih sredstev za posodobitev tehnoloških postopkov moramo v bodoče vsaj za 100 odst. povečati, ker le na ta način bomo nadoknadili zamujeno. Za naslednje leto imamo planirani znesek za nabavo domače opreme v višini 23,600.000 dinarjev.

V tej vsoti je tudi namenski kredit zavarovalnice Triglav za preureditev ekshaustorskih naprav v PE-8 v znesku 8,500.000 dinarjev. Za uvoženo opremo pa bo na razpolago 15,000.000 din. Torej skupno imamo planiranih investicijskih finančnih sredstev 38,600.000 din. Višina anuitet za osnovna in obratna sredstva pa znaša 18,190.000 din. Da bi uresničili vse naše potrebe za posodobitev tehnološke opreme in tehnoloških postopkov, bi potrebovali 298,000.000 dinarjev. V ta znesek ni vključena posodobitev energetskega sistema, ki bi veljala dodatnih 111,000.000 din in h kateri bomo morali čimprej pristopiti, ker je en. sistem zastarel, premajhnih kapacitet in ne omogoča več varnega obratovanja.

Poseben problem predstavlja tudi sekanje in transport lesnih odpadkov. Za ta dela uporabljamo precej delovne sile, transportnih sredstev, pri tem pa izgubljammo veliko predragocene energije zaradi slabe stopnje učinka kurilnih naprav.

Za letošnje leto smo imeli za nabavo strojev in strojne opreme planirano 26,282.000 din, ker smo se sporazumno odločili, da odložimo izgradnjo oddelka za površinsko obdelavo v PE-8, ki bi veljala okoli 48,000.000 din. Od planirane večje uvozne opreme smo končno v teh dneh dobili uvozna dovoljenja, tako da bomo za TOZD-1 lahko uvozili

V tovarni je vsak meter delovnega in skladiščnega prostora dragocen. V pohištenih industriji pa še prav posebej.

Za shranjevanje ogromnega števila s polizdelki naloženih palet bi potrebovali celo pokrito polje, če ne bi imeli postavljenih regalov, v katere je mogoče v več nadstropij zlagati paleta.

Ker so polizdelki površinsko obdelani in tako dokončno pripravljene za montažo, je potreben zelo previden transport. V tozdu 2 opravlja tako delo Roman Ravnikar, ki je zelo vester delavec in dobro pozna zadeve skladišča, obenem pa je tudi zelo dober voznik viličarja.

hidravlično prostorsko stiskalnico za izdelavo lameliranega programa v znesku 3.553.000 dinarjev in visokoturni karuzel v znesku 1.893.000 din ter za TOZD-2 kontaktni brusilni stroj v vrednosti 7.742.000 din. Dobavni roki za navedene stroje so približno 4 mesece. drugo opremo, ki jo izdelujejo domači proizvajalci, smo v glavnem dobili, oziroma smo jo plačali in čakamo na dobavo. Nekaj specifične strojne opreme, ki je na tržišču, ne moremo dobiti, bi morali napraviti sami v tozdu 5. To so razna transportna sredstva, vrtalni stroji, vrtalni agregati, korpusne stiskalnice itd. Teh strojev letos ne bomo dokončali, ker je ta odelek prenasičen z izdelavo opreme za kovinsko pohištvo in tudi strokovnih sodelavcev ima vedno manj. Če ne bomo z izbiro in oženjem našega preobširnega asortimenta končno pričeli, ne moremo misliti na sodobne tehnološke postopke.

Škoda je, da ti sodelavci danes izdelujejo vso mogočo kovinsko galanterijo,

namesto da bi izdelovali razne strojne priprave za posodobitev proizvodnje. Ker so serije pri kovinskem pohištvu majhne in se samo občasno pojavljajo, tudi potrebnih kooperantov ne moremo dobiti.

Sedaj, ko se pripravljajo predlogi za izdelavo investicijskega plana za prihodnje leto, nam mora biti osnovno izhodišče naš petletni investicijski načrt in pa realne možnosti za izvedbo. Pri razvoju moramo gledati DO v celoti in naložiti sredstva v opremo, ki se nam bo najhitreje obrestovala in s katero bomo lahko povečali izvoz. Poleg druge osnovne opreme moramo v prihodnjem letu zgraditi linijo za izdelavo masivnih sedežev, ker vemo, da bomo lahko takega pohištva več izvozili in tudi dosegli boljše cene. Tudi izdelavo predelnih sten za potrebe inženiringa moramo modernizirati, saj je teh naročil za izvoz in domači trg vedno več, delovni pogoji pa so težki in zato tudi kvaliteta ni na zadostni višini. Vpeljati mora-

mo novo tehnologijo za izdelavo plastične obloge robov pri ploskovnem pohištvu, nabaviti linijo za embalaranje korpusnega pohištva ter urediti tehnologijo za formatiziranje kartonske ambalaže. Tudi splošno in zobno ambulantno moramo urediti, saj nam stara upravna zgradba, v katero naj bi se ta dejavnost preselila, propada in je obnova nujno potrebna.

Te potrebe pa bomo v prihodnjem letu lahko dosegli, če bomo dobro gospodarili. Smernice za to smo sprejeli, vsak posameznik pa bo moral na svojem delovnem mestu izpolniti svoje naloge. To nam omogoča tudi obstoječa tehnologija, samo pravilno jo je potrebno uporabljati. Tudi na zastoje se ne moremo izgovarjati, saj vzdrževalna služba vsako okvaro hitro odpravi. Torej bomo lahko le z dobro organizacijo in delom prišli do večjega dohodka in tako tudi do večjih investicijskih sredstev za bodoča vlaganja.

Dušan Štefula

Uniles

Unilesova prodaja na svetovnem trgu

Na pobudo Odbora za zunanjo trgovino sozda Uniles je delovna skupnost Uniles izdelala analizo izvoza združenih organizacij za leto 1980 in prvo polletje 1981, ki bo obdelana z različnih vidikov služila organom sozda in združenim DO kot osnova za nadaljnje odločanje o usmerjanju nastopa na tujih tržiščih. Iz analize je razvidno, da smo v letu 1980, oziroma v prvem polletju 1981, izvažali v skupaj petdeset držav sveta, in to:

Vzhodna Evropa: ZSSR, ČSSR, Poljsko, DDR, Madžarsko, Bolgarijo, Albanijo;

Zahodna Evropa: Italijo, Avstrijo, Švico, Zah. Nemčijo, Francijo, Švedsko, Veliko Britanijo, Belgijo, Nizozemsko, Finsko, Španijo, Dansko, Grčijo, Norveško;

Severna Amerika: Združene države Amerike, Kanado;

Bližnji Vzhod in Severna Afrika: Libijo, Egipt, Saudsko Arabijo, Irak, Kuvajt, Alžirijo, Masqat, Oman, Južni Jemen, Ciper, Jordanijo, Liberijo, Tunis, Izrael, Združene arabske emirate, Libanon, Katar, Djudobouti, Bahrain, Slonokoščeno obalo, Sudan, Maroko, Senegal, Severni Jemen, Sirijo;

Ostalo: Venezuelo, Japonsko, Avstralijo.

Skupno smo v letu 1980 izvozili za 85.375.000 dolarjev in v prvem polletju 1981 že za 40.706.000 dolarjev. Od tega je bilo v letu 1980 izvoženega za 34 odstotkov izdelkov primarne proizvodnje in 66 odstotkov izdelkov finalne proizvodnje.

V prvem polletju 1981 je bil delež primarnih proizvodov samo še 29 odst. in delež finalnih proizvodov že 71 odst., kar kaže na pravilno izvozno usmeritev, saj izvažamo v glavnem izdelke visoke stopnje obdelave.

Največ smo v letu 1980 izvozili v

Zahodno Evropo, in to 37 odst. vsega izvoženega blaga, v prvem polletju 1981 pa je delež izvoza v Zahodno Evropo padel na drugo mesto, na prvem mestu pa je izvoz v Sev. Ameriko 33 odst. vsega izvoza Unilesa.

Vzhodna Evropa je bila zastopana v letu 1980 z 11 odst. pri skupnem izvozu; v prvem polletju 1981 pa je njen delež

že zrasel na 13 odst. Trend povečevanja izvoza v Vzhodno Evropo, še zlasti na klirinško področje, je v letu 1981 dokaj opazen in to zlasti zaradi zastoja prodaje na domačem trgu.

Naš največji poslovni partner med državami so ZDA, saj smo v letu 1980 tja izvozili kar za 24.909.000 dolarjev oziroma 29,18 odst. celotnega izvoza sozda. V prvi polovici leta 1981 se delež ZDA še povečuje in znaša že 31,44 odst. v celotnem izvozu sozda odn. 12.799.000 dolarjev. Tudi struktura izvoza v ZDA je najugodnejša, saj gre v celoti za izvoz finalnih proizvodov.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Za izdelan kos pohištva ne bi bili gotovi, da je dober, če ga ne bi na kraju pregledal strokovnjak. Izdelek je delalo veliko delavcev in vsak si je prizadeval, da je napravil predpisano »normo«. Za končan izdelek pa ni pomembno samo, da je napravljen, temveč tudi, da je dovolj kvaliteten.

Pisalo mizo, ki je izrazito mizarški izdelek, ne more nihče bolje oceniti, kot pravi mizar, ki že na prvi pogled vidi konstrukcijske in površinske napake.

Kontrolor izdelkov v tozdu 2, Franc Krznar, je največji del svojih delovnih zmogljivosti pustil v Stolu. Je odlični mizar ter pošten in miren človek. Ko vsak delovni dan hodimo mimo njega, tega niti ne opazimo, vendar čutimo, da nam je blizu, dober tovariš in za zgled prenekateremu mlademu delavcu.

Javne razprave o zahtevnosti del in nalog

O katalogu del in nalog in problemih ter novostih v zvezi z njim smo v Glasilu že nekajkrat pisali. V teh sestavkih smo opozarjali predvsem na razlike v primerjavi z obstoječo sistematizacijo delovnih mest in na ključne probleme, na katere bi morali biti še posebej pozorni pri obravnavi kataloga.

Po javnih razpravah v februarju in marcu 1981, v katerih smo obravnavali opise, vsebino in oblikovanje del in nalog v katalogu, je Komisija za vrednotenje zahtevnosti dela obravnavala in uskladila opise ter ocene zahtevnosti del in nalog. V septembru je predlog ocen zahtevnosti del in nalog predložila Delavskemu svetu delovne organizacije, ki je dne 15. 9. 1981 sprejel sklepe o pričetku, trajanju in vsebini

javnih razprav o predlogu vrednotenja zahtevnosti del in nalog. Za izvedbo javnih razprav je DS DO sprejel naslednje osnovne zadolžitve:

a) Razprava se prične 21. 9. 1981 in traja do 31. 10. 1981.

b) Razpravo organizirajo OO sindikata TOZD in DSODSP v sodelovanju z vodstvi TOZD, sektorjev, PE in služb.

c) Časovni raspored javnih razprav po enotah pripravi IO SK v sodelovanju z vodstvi TOZD in analizo OD.

d) V razpravi obvezno sodelujejo člani Komisije za vrednotenje zahtevnosti dela (vsak v svoji TOZD) in po potrebi delavci službe za analizo OD.

e) O razpravah se vodi zapisnik, ki ga je potrebno skupaj z obrazloženimi predlogi iz javne razprave dostaviti službi za analizo OD.

f) Vsi, ki prejmejo material za javno razpravo, naj z materialom seznanijo svoje sodelavce.

g) Predlog vrednotenja je možno in potrebno obravnavati le v neposredni zvezi z opisi del in nalog iz Preglednic in danih predlogov za dopolnitve in spremembe teh opisov.

h) V javni razpravi je potrebno na osnovi predloga ocene zahtevnosti, opisov del in nalog ter primerjave s podobnimi delovnimi nalogami ugotoviti:

— ali so delovne naloge po zahtevnosti pravilno ocenjene,

— katere delovne naloge in v katerih kriterijih so ocenjene previsoko ali prenizko in

— ali so na vseh SM predvidene vse potrebne delovne naloge.

i) Nakazane so zadolžitve in nadaljnji potek dela na podlagi predlogov

iz javnih razprav (oblikovanje in utemeljitve predlogov, uskladitev predlogov, primerjalni izračuni in analize).

Material za javno razpravo (računalniški izpis predloga vrednotenja zahtevnosti in sklep DS DO) so dobili direktorji TOZD in sektorjev, člani IO DO, DS DO, IO sindikalne konference DO in člani Komisije za vrednotenje zahtevnosti dela za celotno delovno organizacijo, direktorji TOZD in sektorjev, vodje PE in služb, člani IO TOZD, DS TOZD, IO osnovnih organizacij sindikata in člani Komisije za vrednotenje zahtevnosti dela pa za posamezne TOZD. Po nekaj izvodov je bilo posredovanih vodstvom PE za objavo na razglasnih deskah ali razdelitev v obdobjih. Pričakovali smo, da bodo dejansko vsi vodje in delegati, ki so material prejeli, z vsebino seznanili svoje sodelavce.

IO sindikalne konference DO je 12. 10. 1981 razpravljala o organiziranju javnih razprav in sklenil, da naj razprave bodo in da naj se predsedniki IO sindikata TOZD dogovorijo z vodstvi TOZD za posamezne termine javnih razprav. Najhitreje so se o tem dogovorili v TOZD-4 in TOZD-9, kjer so se razprave 21. 10., to je en mesec kasneje kot smo prvotno predvidevali in kot je sklenil DS DO, tudi začele. Tako kot sedaj potekajo, bodo do konca novembra zaljučene, razen v nekaterih oddaljenih Interierih (Sarajevo, Skopje).

Dosedanje razprave so potekale zelo različno. V začetku se je močneje poznala odsotnost posameznih vodij TOZD, predstavnikov sindikata in članov komisije za vrednotenje zahtevnosti dela. To se je po intervenciji tov. glavnega direktorja uredilo, tako da so pri razpravah v glavnem prisotne vse potrebne strukture.

Zelo plodno in konstruktivno, čeprav tudi kritično, so razprave potekale v TOZD-4, v Motniku, v skladišču 90 in

(Nadaljevanje s 3. strani)

Rang lista desetih držav, v katere je sozd Uniles v letu 1980 največ izvozil, je: ZDA, Italija, ZSSR, Libija, Avstrija, Švica, Egipt, Zahodna Nemčija, Saudska Arabija in Irak. Izvoz v te države predstavlja dobrih 86 odst. vsega izvoza združenih organizacij Unilesa v letu 1980.

Iz analize se vidi, da so v letu 1980 opravile 37 odst. izvoza združene organizacije direktno prek svojih zunanjetrgovinskih služb, 24 odst. so izvozile prek Lesnine, 26 odst. prek Slovenijalesa in ostalih 13 odst. preko drugih izvoznikov.

Uspešen izvoz sozda je tesno povezan z obstoječo lastno zunanjetrgovinsko mrežo združenih DO, ki sestoji iz naslednjih predstavništev in mešanih podjetij v tujini:

1. Lesco G.m.b.H., München, Zahodna Nemčija;
2. Aules G.m.b.H., Dunaj, Avstrija;
3. Meblo Italiana S.p.A., Gorica, Italija;
4. Trampusch G.m.b.H., Bleiburg, Avstrija;
5. Lesnina-Uniles, Trade Mark, Bruxelles, Belgija;
6. Intercontinental Furniture corporation, Kearny, ZDA (z montažnicami).
7. Chatman conutry furniture industries, High Point, ZDA (z montažnicami);
8. Meblo, Abu Dhabi, Združeni arabski emirati;
9. Meblo furniture, Nigeria, L.t.d., Ogoja, Nigerija.

Na osnovi analize ugotavljamo:

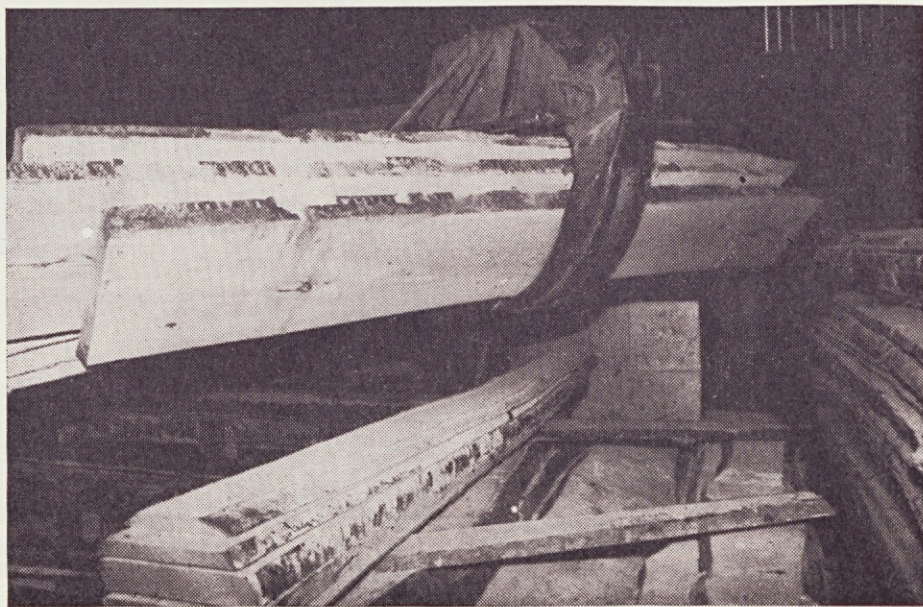
— da je naš izvoz tako po številu zajetih držav kot po načinu prodaje in njegovih nosilcih zelo razvejan,

— da obstaja v svetu še veliko regij, kjer nismo prisotni ali le slabo prisotni, n.pr. Centralna in Južna Afrika, Srednja Amerika, Južna Amerika, Avstralija in Daljni Vzhod,

— da je kot izredno pozitivno usmeritev zaznati odločno uveljavljanje prodaje finalne proizvodnje in prodaje na konvertibilna tržišča.

Na osnovi te analize pripravljajo združene organizacije sozda Uniles predloge, kje odpreti še nova skupna predstavništva ali mešana podjetja v tujini.

Viktor Forster

Kdor še ni ročno »premetaval« svežih bukovih plohov, ne ve, kako so težki. Posebno prve dni se ti na takem delu roke potegnejo in ponoči zaradi utrujenosti ne moreš spati.

Z nakupom mehničnega dvigala se je delo na deponiji žaganega lesa na žagi močno olajšalo in sprostilo težake, ki so odšli na lažja opravila.

10, TOZD 1, v grobem rezu in struženju, v I. izmeni strojnega oddelka TOZD 2, v PE-6 in v Interieru Ljubljana. Torej tam, kjer so se sodelavci pravočasno seznanili s predlogom, izoblikovali dopolnilne in spreminjevalne predloge in razpravljali predvsem o predlogu ocene zahtevnosti, kar je bil dejanski predmet razprave. Veliko je k temu prispevalo konstruktivno sodelovanje neposrednih vodij, vodij PE in TOZD in članov komisije. V treh enotah — v furnirni TOZD-2, I. izmeni tapetniške ter v skupini odprema embalaranje in plastika v PE 5 — smo morali nadaljevanje razprave preložiti na drug termin, ker smo v prvem terminu razpravljali o vsem mogočem, le o zahtevnosti del in nalog ne, kljub prizadevanju članov komisije in neposrednih vodij v TOZD-2.

V praktično vseh enotah so bile v razpravah močno poudarjene težnje po povišanju osebnih dohodkov, še zlasti najnižjih. Marsikje so podali predloge, da je treba ukiniti 5., 6., 7., 8. in ponekod tudi 9. kategorijo, na vprašanje, kaj pa potem s tistimi deli, ki so sedaj v 10., 11. in 12. kategoriji, pa predlagatelji niso vedeli jasnega odgovora. Kakor so težnje po višjih OD v sedanjih situaciji razumljive, pa ni razumljivo, da ob tem nečemo vedeti, da je višina osebnih dohodkov odvisna predvsem od ustvarjenega dohodka, ki pa že celo leto zaostaja za planom in se giblje komaj na lanskoletni višini.

Marsikje so pozabili, da je osnova za oceno zahtevnosti opis del in nalog, in bi ocene najraje izvajali iz naziva ali osebe. Nerazumljivo je, da marsikje gledamo v katalogu del in nalog le sredstvo za zviševanje osebnih dohodkov, ne pa sredstvo za ustrežnejše oblikovanje in ugotovitev zahtevnosti del in nalog in s tem osnovo za ustrežnejšo delitev osebnih dohodkov po opravljenem delu. Marsikje še vedno ni jasna razlika med obstoječo sistemizacijo delovnih mest in predlaganim katalogom del in nalog, s katerim se položaj »režijskih« delavcev glede oblikovanja osnov za udeležbo v delitvi OD izenačuje s položajem delavcev v neposredni proizvodnji, za katere smo že dosedaj zahtevnost dela ugotavljali po zahtevnosti posameznih operacij, ki so jih opravljali, torej že tako kot to predvideva katalog del in nalog za vse zaposlene. Iz te nejasnosti izhajajo v proizvodnih enotah očitki, da se s katalogom povečujejo kategorije v režiji, v skupnih službah pa očitki, da se njihovo delo v katalogu podcenjuje. Vzorčne analize pa kažejo, da v večini primerov povprečna kategorija del in nalog po katalogu (ob upoštevanju časovne strukture) odstopa največ do pol kategorije navzgor ali navzdol od kategorije sedanjih delovnih mest, razen v primerih, ko gre za bistvene spremembe v vsebini dela ali celo za spremembo delovnega področja.

Vsepovsod se v razpravah kaže, da se silno težko pogovarjamo o delih in njihovi zahtevnosti, ampak bi se ob vrednotenju zahtevnosti dela najraje pogovarjali o ljudeh, ki posamezna dela opravljajo, ter na podlagi njihovih dobrih in slabih lastnosti ugotavljali zahtevnost dela. Kaže, da nečemo upoštevati dejstva, da je delo enako zahtevno, če ga opravlja Janez ali Micka.

Silno težko v nekaterih enotah dosežemo, da bi predlagali konkretne spremembe v vrednotenju zahtevnosti posameznih del, oziroma da bi k splošnemu predlogu: »Vse za dve kategoriji gor«! sprejeti ugotovitev, da so sicer dela in naloge na tem SM glede na zahtevnost v okviru SM pravilno razvrščena.

V skoraj vseh enotah je premalo prisotna usklajevalna, organizatorska in usmerjevalna vloga sindikata, tako da so preveč poudarjeni parcialni interesi in deloma tudi uravnilovske težnje.

V grobem pa se iz dosedanjih razprav že lahko izluščijo naslednje naloge:

a) V vrednotenju zahtevnosti del in nalog bo potrebno povečati delež vrednotenja neugodnih delovnih pogojev (za ca. 50 odst.) in s tem povečati vrednotenje dela v neposredni proizvodnji. Za to bo potrebna sprememba metodologije vrednotenja zahtevnosti, ki jo bomo morali sprejeti z referendumom.

b) Tudi za najmanj zahtevna dela bo treba doseči okolju primeren osebni dohodek, kar lahko zagotovimo le s primerno večjim dohodkom.

To lahko dosežemo le z maksimalnim prizadevanjem vseh zaposlenih in z odkrivanjem vzrokov za nizko učinkovitost najprej pri sebi in v svoji delovni enoti, potem pa šele drugje.

c) Na novo bo potrebno urediti krivuljo in razmerja kategorij ter tu zagotoviti primerno razmerje med vred-

notenjem kvalificiranega in nekvalificiranega dela.

d) Temeljito proučiti vse predloge iz razprav ter njihovo utemeljenost, pri tem pa vse predlagatelje seznaniti in konfrontirati tudi z argumenti drugih delov delovnega procesa.

e) V sistem evidence in obračuna vgraditi elemente, ki bodo preprečevali samovoljo in subjektivnost pri razvrščanju in obračunavanju opravljenega dela, omogočati pa ustrezno nagrajevanje dela na širokem delovnem področju v primerjavi z delom na ozkih delovnih področjih.

Na podlagi konkretnih predlogov in splošnejših ugotovitev iz javnih razprav, posredovanih v zapisnikih teh razprav, bo Komisija za vrednotenje zahtevnosti dela izoblikovala osnutek uskladitve predlogov ter pravilnika o obračunu OD po delih in nalogah ter zadevo predložila DS TOZD v obravnavo in sklepanje. Eventualna nesoglasja bo obravnaval DS DO. Služba za nalizo OD bo v sodelovanju ERC izdelala potrebne analize. Ob maksimalnem angažiranju vseh bi bilo možno, če ne pride do večjih nesoglasij pri usklajevanju, uveljaviti katalog v januarju 1982, s tem, da bomo imeli vsi, posebej pa Odbori za kadre, Komisija za vrednotenje zahtevnosti dela, analiza OD in neposredni vodji dela v januarju dela čez glavo. Opravili ga bomo lahko le z veliko mero strpnosti in razumevanja — tudi za delo in probleme drugih v delovni organizaciji.

Peter Jerman

Zahtevni, pa tudi najbolj preprosti stroji, zahtevajo pravilno vzdrževanje. Stroj je potrebno vsak dan pregledati, v določenih obdobjih namazati in po potrebi rezila nabrusiti.

Furnirna v tozdu 1 se je z dvojno prižagovalko dolgo časa »stiskala« v skupnih pretesnih prostorih. S preselitvijo oddelka plastike v prostore v novi tapetniški delavnici je na njenem starem mestu nastal prostor, ki ga odslej uporabljajo delavci furnirne.

Tudi to mesto je premajhno za »komotno« razžagovanje iverk in na pričujoči dvojni prižagovalki je nemogoče razžagovati cele iverke, vendar se da z voljo marsikaj narediti. Vodja poslovne enote 6 — furnirne, Franc Juvan je potrdil, da je Franc Gašperlin dober delavec, ki pazi na stroj in obenem skrbi, da je dnevna delovna zahteva dosežena, pa tudi material dobro izkoriščen.

Kako izvažamo

Prav tako kot stabilizacija je v sedanjem času aktualen tudi izvoz. O izvozu vsak dan veliko beremo, poslušamo komentarje in spremljamo oddaje, govorimo in ocenjujemo, kaj smo dosegli v letošnjem letu ter koliko moramo do konca leta še izvoziti.

Kako izvažamo v Stolu, je vprašanje, kj prav gotovo zanima vse nas, ki delamo v Stolu. Zato želimo na kratko spregovoriti o našem izvozu, koliko smo že izvozili in koliko še predvidevamo do konca leta.

Minil je že mesec oktober in tako že razpolagamo s podatki o našem izvozu za deset mesecev letošnjega leta. Takrat bomo dosegli izvoz vrednotili v ameriških dolarjih, z namenom, da so podatki bolj primerljivi in obenem tudi bolj realni. Na ta način želimo eliminirati vpliv visoke jugoslovanske inflacije.

Gospodarski načrt za letošnje leto predvideva, da bomo do konca leta izvozili v vrednosti 4,5 mio \$ raznih izdelkov. Ta plan smo kmalu po dopustu povečali za pol milijona \$, kar pomeni, da znaša planirana vrednost našega izvoza 5,0 mio \$. Znano je namreč, da smo sprejeli pobudo za povečanje izvoza in potem, ko smo sklenili večji izvozni posel za Irak, tudi sprejeli izvozno obveznost, da bomo v zadnjih treh mesecih povečali izvoz za 0,5 mio dolarjev.

Do konca oktobra smo dosegli za 3.766.695 \$ izvoza. To je glede na načrtovano obveznost premalo, saj je kar za 9 odst. pod planom. V primerjavi z doseženimi podatki v lanskem letu pa je letošnji izvoz večji samo za 1 odst. Zakaj takšni, lahko bi rekli neugodni rezultati? Razlogov za nedoseganje je več. Med najvažnejšimi so tisti, ki so povzročili, da nismo izvozili v oktobru izdelke, ki so bili že izdelani, in sicer zaradi tega, ker nismo dobili zagotovilo za plačilo, ko gre za izvoz stolov v ZDA in ker so se zavlekle odpreme naših izdelkov v Irak. Letošnji izvoz v oktobru je zaradi navedenih razlogov znašal le 62 odst. lanskega leta. Jasno je, da bomo morali do konca leta zelo nizki oktobrski izvoz nadoknaditi.

V tabeli prikazujemo doseženi izvoz po temeljnih organizacijah, in sicer za čas januar—september, v mesecu oktobru in skupaj v letošnjem letu.

Že bežen pogled na navedene podatke o našem izvozu nam potrjuje dejstvo, da še vedno tri četrtine vsega našega izvoza dosega TOZD-1. Lani je TOZD-1 dosegla v 10 mesecih več kot 80 odst. vsega izvoza. To pomeni, da počasi pa vendarle vztrajno povečujejo izvoz tudi ostali tozdi. Glavnino prodaje na tuje predstavljajo v TOZD-1 kolonialni stoli in gugalniki, leseni stoli, rex izdelki in lesene mize.

TOZD-2 se je v letošnjih desetih mesecih vsekakor zelo uspešno uveljavila v izvozu. Njen dosežen izvoz predstavlja 19 odst. celotnega stolovega izvoza. Vrednost izvoza v TOZD-2 bi bila večja, če bi vsaj delno realizirali predviden izvoz v Irak v mesecu oktobru in če bi iz uvoza pravočasno dobili okovje, ki ga vgrajuje TOZD-2 v pohištvo namenjeno za tujega kupca. Toda kljub temu, da TOZD-2 ni v 10 me-

Vrednost doseženega izvoza 1981
(pariteta fco jugomeja ali jugoluka)

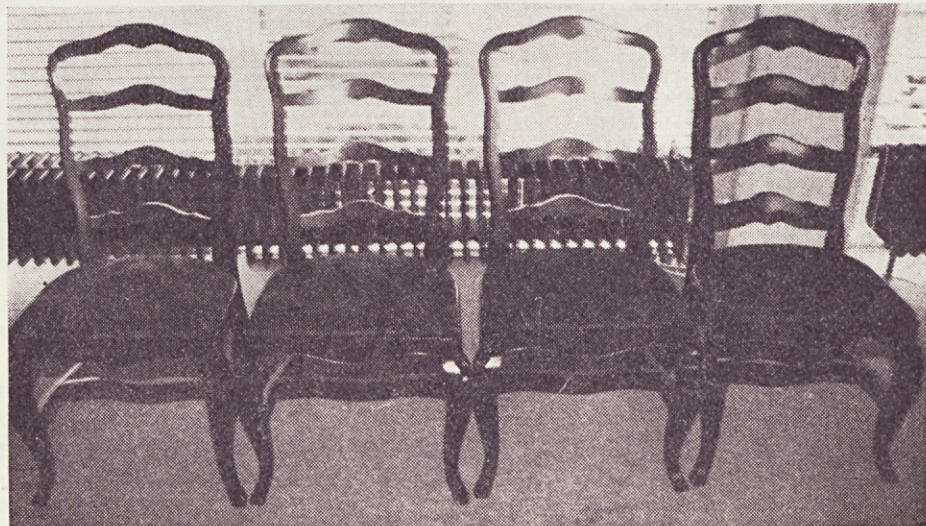
TOZD	januar—september	oktober	skupaj
1	2.630.299	206.849	2.837.148
2	644.332	75.369	719.701
3	82.837	4.985	87.822
4	81.815	14.806	96.621
9	17.959	7.444	25.403
SKUPAJ :	3.457.242	309.453	3.766.695

Država	Vrednost izvoza leto 1981	januar—oktober leto 1980
1. ZDA	2.249.305	2.289.418
2. Švedska	689.094	41.740
3. Z. Nemčija	106.141	201.933
4. Libanon	105.861	—
5. Alžirija	89.183	—
6. Izrael	65.905	54.482
7. Francija	62.549	—
8. Anglija	51.730	154.380
9. Egipt	46.525	355.197
10. Italija	42.630	210.427
11. Španija	40.420	82.325
12. Irak	37.955	—
13. Japonska	34.861	11.902
14. Nizozemska	30.227	11.103
15. Z. A. Emirati	28.879	39.041
16. Kanada	26.462	92.639
17. Sudan	25.080	430
18. Avstrija	15.229	15.023
19. Venezuela	13.041	10.007
20. SZ	2.700	43.114
21. Finska	1.626	—
22. S. Arabija	1.292	62.894
23. Ostale	—	50.670
SKUPAJ :	3.766.695	3.726.725

secih izpolnila izvoznih obveznosti, lahko trdimo, da so doseženi rezultati zadovoljivi in da lahko pričakujemo večji izvoz v prihodnjem letu.

V TOZD-3 je doseženi izvoz nizek. Razen enega večjega posla za Alžirijo, ta temeljna organizacija ni imela. Seveda pa do konca leta mora izdelati kovinske stole za hotel Meridien v Bagdadu in del opreme za Irak, kot tudi

kinofotelje za Sovjetsko zvezo. Kar za deva izvoz v Slogi Moste, lahko ugotovimo, da je ta sicer manjši kot lani, vendar v mejah načrtovanega in bo do konca leta izvozni plan dosežen. Sloga Moste izdeluje plošče za mize za znano angleško firmo Habitat. Kupec je s kvaliteto zelo zadovoljen in zato z gotovostjo lahko pričakujemo nadaljevanje posla tudi v prihodnjem letu.

Naši lepi stoli za izvoz. V njih je uporabljenega veliko lesa in veliko delovnih ur. Te stole proizvajamo, v naših stanovanjih pa jih ni videti. Si jih bomo v prihodnjih letih lahko tudi sami kupili?

Zanimivo in pomembno je tudi vprašanje, v katere države prodajamo naše izdelke. Zato v naslednji preglednici pogledjmo naš izvoz v letošnjem in lanskem letu in njegovo regionalno usmeritev:

Podatki kažejo, da je 60 odst. našega izvoza usmerjeno v Združene države Amerike. Glede na lanskoletne podatke ni prišlo do bistvenih sprememb. Prav tako ni prišlo do sprememb, če govorimo, katere izdelke izvažamo v ZDA. Gre namreč za tako imenovani »klasični« izvoz pohištva.

Po obsegu je na drugem mestu naš izvoz na Švedsko, kamor prodajamo predalnice iz borovega furnirja in stanovaljsko pohištvo imenovano »Princip«. Ta izvoz je zelo težak, ne samo, da dosežene cene ne pokrivajo lastnih stroškov, pač pa tudi zato, ker ti izdelki zahtevajo veliko ročnega dela, posebno pri pakiranju. Vendar pa je kupec s kvaliteto teh izdelkov zadovoljen, zato računamo, da bomo za drugo leto povečali cene. Brez dvoma pomeni ta izvoz v TOZD-2 velik napredek in tudi uspeh, tem bolj, ker bomo enako pohištvo delali tudi za naše domače tržišče.

Naš izvoz v Zahodno Nemčijo, ki je letos po obsegu na tretjem mestu, zaostaja za lanskoletnim. To ni dobro. Znano je namreč, da ravno iz Zahodne Nemčije uvažamo nove stroje za naše potrebe. Zaradi tega in tudi zaradi drugih razlogov (veliko tržišče, bližina itd.) bi izvoz v Zahodno Nemčijo morali povečevati.

Naš izvoz v Libanon je na četrtem mestu. Tja smo prodali rex stole in mize. Zanimivo je, da je zanimanje za naše rex izdelke vedno večje in da so rex artikli po 30 letih, ko jih izdelujemo, še vedno zanimivi. Tudi dosežene cene za rex stole in mize niso slabe.

Izvoz v Alžirijo predstavljajo naše kovinske mize in kovinski stoli predvsem iz TOZD-3.

Naš izvoz v Izrael počasi raste, pa čeprav gre za manjša naročila. Z 62.549 dolarjev je izvoz v Francijo na sedmem mestu. Tu gre za izvoz Sloge. Vrednost izvoza v Francijo bi morala biti večja, a žal že izdelana pisarniško pohištvo nismo izvozili, ker je kupec šel v likvidacijo. V pripravo tega posla smo vložili veliko dela in tudi stroškov.

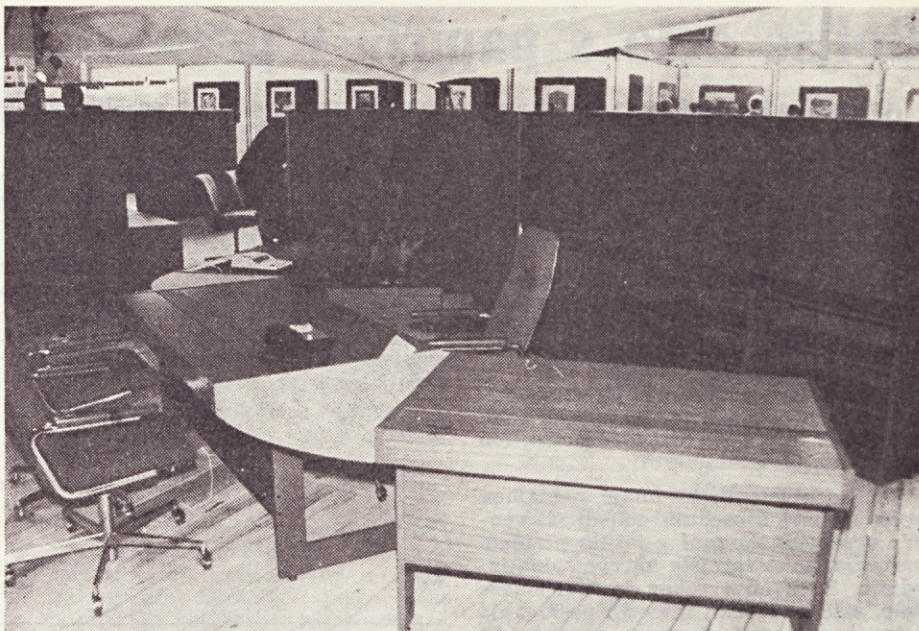
Naj še omenimo, da je del našega izvoza usmerjen v države v razvoju. Računamo, da se bo ta do konca leta še povečal, ko bomo odpremili pohištvo za Irak. Celotni posel za Irak znaša namreč več kot 2,0 mio \$, od tega pa skoraj polovica vrednosti predstavljajo izdelki Stola.

Janez Rogelj

Obljuba dela dolg — je velikokrat le star, obrabljen izrek!

* * *

Žal kaže praksa drugačen obraz kot črke na papirju.

V ljubljanskem Interieru se že lep čas nismo mudili, od zadnjega obiska pa je ostala gornja fotografija, ki prikazuje razstavljeni »modul« pisalni mizi in kovinske oblažinjene stole.

Iz ljubljanskega Interiera smo dobili že precej prispevkov, ki so opisovali njihovo delo in upamo, da bo tako tudi v prihodnje. Marljiva dopisnica Sonja Zorn bo ob bližajočem se koncu koledarskega in poslovnega leta gotovo posegla v njihova prizadevanja in širšemu krogu naših bralcev sporočila, kako je bilo letos pri njih.

Zares želimo, da bi se enako pogosto oglašali tudi drugi Interieri, ki so zaradi oddaljenosti, ki jo ima večina od njih, za Stolove delavce še bolj zanimivi.

V zadnjih petih letih smo od vseh teh Interierov dobili le dva ali tri krajše prispevke, kar je odločno premalo. V prihodnje ne pozabite na zelo širok krog bralcev, ki so bili od vaše strani zares pomanjkljivo informirani in smo si moral pomagati na razne druge načine.

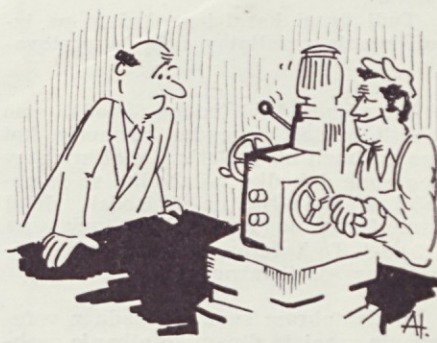
Delavci so prejeli republiški delavski časopis. V njem je bil naslov: Vsi moramo bolje delati. Prebrali so naslov, sestavka skoraj nihče. Časopis so vrgli stran in delali po starem.

Narediti bi morali veliko miz, stolov in druge opreme, toda kaj, ko nam je mar vse drugo!

»Vsak je hotel po svoje komentirati, kot se je zdelo njemu najbolj prav!«

Bil je prenizek, da bi ga upoštevali. Bil je previsok, da bi se zmenil za tako majhno stvar.

»Bolj sem pameten kot mojster, saj znam vendar delati!«

Boljše delo s papirja v prakso

Ob zaključku polletnega poslovanja so samoupravni organi tozdv, DSODSP in DO sprejeli ukrepe za izboljšanje poslovanja. Nekateri teh ukrepov lahko učinkujejo hitreje, drugi pa šele po daljšem obdobju; nekatere smo že začeli izvajati, drugih ne.

Tako v poročilu o gospodarjenju v DO v devetih mesecih zasledimo ugotovitve, da je fizični obseg proizvodnje za 7 odst. manjši kot je bil v istem obdobju lanskega leta (ob polletju 6 odst.), da je produktivnost dela manjša za 5 odst. (ob polletju 4 odst.), da se je izkoristek delovnega časa poslabšal za 1,5 odst. (ob polletju je bil enak).

To so elementi, ki imajo nemajhen vpliv na višino osebnih dohodkov, vendar poslovodni organi v tozdih premalo poročajo, kako sprejete ukrepe sploh izvajajo. Eden od vzrokov je tudi slabše delo, zato v devetih mesecih poslovanja še nismo dosegli plana za to obdobje.

Planirani dohodek, ki je merilo za osebni dohodek, smo dosegli s 93 odst., enako tudi sredstva za osebne dohodke. V zadnjih treh mesecih so osebni dohodki rasli hitreje od dohodka (osebni dohodki za 8 odst., doseženi dohodek za 4 odst. na plan).

V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta smo v devetih mesecih dosegli le nekoliko boljše rezultate kot ob polletju. Rast dohodka je dosežena z indeksom 103, ob poletju s 101, čisti dohodek z indeksom 99, ob polletju s 96.

V teh treh mesecih se je povečal delež izvoza v celotnem prihodu na 8,6 odst. (ob polletju je bil 8,1 odst.). Največji delež izvoza v svojem celotnem prihodu imata TOZD:

— Sedežno pohištvo	32,7 odst.
— Sloga Moste	25,0 odst.
Ostale TOZD pa so udeležene:	
— Ploskovno pohištvo	8,2 odst.
— Kovinsko in oblazinjeno pohištvo	1,7 odst.

Delež porabljenih sredstev v celotnem prihodu ni porastel, prav tako ni porastel delež dohodka v celotnem prihodu.

Tudi drugi kazalci ne kažejo na izboljševanje rezultatov dela in poslovanja.

Pri razporeditvi čistega dohodka smo dosegli še bolj neugodno razmerje, kot smo ga imeli ob polletju. Delež sredstev za osebne dohodke v dohodku se je povečal s 50,4 odst. na 52,5 odst., delež akumulacije pa je padel z 18,1 odst. na 16,3 odst. To kaže na zmanjševanje možnosti razvoja tovarne.

S 1. oktobrom smo, v skladu z v februarju sprejeto dinamiko gibanja osebnih dohodkov, zvišali izhodiščno vrednost za 4 odst., s čimer smo še pospešili rast osebnih dohodkov. To povečanje je na ravni DO še v mejah možne dvajsetodstotne rasti, vendar bosta to rast TOZD Sedežno pohištvo in Ploskovno

pohištvo prekoračili. Ob enakih poslovnih rezultatih pa bomo še zmanjšali delež akumulacije v dohodku.

Od vseh tozdv bi samo TOZD-Sloga Moste lahko v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta povečala sredstva za osebni dohodek za 42 odst., medtem ko vsi ostali tozdi zaradi majhne rasti ali celo zmanjševanja dohodka (TOZD Ploskovno pohištvo, TOZD Tehnične storitve in TOZD Restavracija), smejo sredstva za osebne dohodke povečati samo za 20 odstotkov.

Gibanje osebnih dohodkov izgleda takole:

Doseženi odstotek rasti

TOZD	sredstev za OD	povpr. neto OD na delavca	Povprečni mesečni neto OD na delavca za obd. I.—IX. 81
Sedežno pohištvo	19,3	21,2	8.750 din
Ploskovno pohištvo	26,6	21,2	8.333 din
Kovinsko in tapecirano pohištvo	18,8	19,0	8.780 din
Sloga Moste	17,1	19,0	9.551 din
Tehnične storitve	16,0	18,0	9.914 din
Restavracija	20,1	24,2	8.602 din
Prodaja	18,1	14,4	10.913 din
Skupne službe	14,3	15,4	11.369 din
DO STOL	18,8	19,0	9.305 din

Rast sredstev za osebne dohodke in rast povprečnega neto OD na delavca nista enaki. Na razliko vplivajo spre-

membe števila zaposlenih (TOZD Ploskovno pohištvo ima v letu 1981 večje število zaposlenih), struktura in izkoristek delovnega časa ter višina prispevkov iz bruto OD, kar se predvsem pozna v TOZD-Prodaja.

Sredstva za namene skupne porabe trošimo v skladu z Dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1981 in smo v devetih mesecih porabili 16.278 tisoč din: od tega za prehrano med delom 6.465 tisoč din. Za pokrivanje stroškov prehrane v proizvodnih tozdih trošimo tekoči dohodek (izplačujemo jih iz materialnih stroškov), za kar smo porabili 5.571 tisoč din, iz sredstev skupne porabe za te namene 894 tisoč din, za regres za letni dopust smo porabili 3.186 tisoč

din, za novo kuhinjo smo odplačali del kredita 1.235 tisoč din.

Angelca Kržan

KOLIKO NAS JE

V glasilu št. 8, 9 za avgust in september 1981 je bila na 3. strani objavljena tabela »Zaposleni po velikostnih razponih čistega osebnega dohodka«.

Pojavilo se je vprašanje, zakaj se število delavcev v tabeli ne ujema s številom dejansko zaposlenih delavcev. Zato dajemo naslednje pojasnilo:

Tabela je izdelana po enotni metodi za statistično zajemanje podatkov. Zajema samo tiste delavce, ki so prejeli osebni dohodek za najmanj 160 ali največ 200 opravljenih ur. Torej v tabeli niso zajeti delavci, ki so v bolniški, ali iz kakršnih koli drugih vzrokov odsotni in ne prejemajo osebnega dohodka, pa tudi ne delavci, ki so imeli v marcu več kot 16 in v juliju več kot 8 nadur.

Takšnih delavcev je bilo v marcu 205, v juliju pa 291.

Angelca Kržan

»Iz drugega oddelka so se nam smejali, ker smo bili tako neumni, da smo pridno delali!«

* * *

»Kako bo naša storilnost dobra, ko se pa že ob sedmi uri pričenemo zbirati za prvo malico!«

* * *

Nekateri veliko zaslužijo, pa zelo malo naredijo!

* * *

Še vedno je velik pou-darek na ljudeh, velikokrat večji kot na delu!

Prispevkov za Glasilo ne oddamo, številka mora pa kljub temu iziti. Se kdaj vprašamo, kako je s tem?

* * *

»Zakaj so ti polizdelki po robih okrušeni?«

»Ker so iz 1. vrste iverk!«

(Nekdaj je bila 1. vrsta najboljša, danes pa...)

»Res je precej strog človek. Ker pa je pošten, mu tega ne zamerimo preveč!«

* * *

Učenje vožnje z avtom, zobozdravnik in še kup drugih opravil — vse najraje med »šitom!«

* * *

»Včasih sem šel tako rad na delo!«

Delavci skupnih služb na delu v proizvodnji

Delavci skupnih služb so sklenili, da bodo svoje delovne obveze, ki bi jih morali opraviti na prvo soboto v novembru, prenesli na druge dneve in s primernim trudom delo v tem tednu v skupnih službah opravili, novembrsko delovno soboto pa bodo delali v proizvodnji.

O delu delavcev skupnih služb v proizvodnji je bilo že prej nekajkrat rečeno, vendar do resne odločitve ni prišlo. Bili so pomisleki, da je delo v proizvodnji nevarno in bi se delavci skupnih služb, ki delovnega varstva praktično ne poznajo, lahko ponesrečili, lahko pa bi tudi kako delo opravili premalo kvalitetno in podobno. Sedanja praksa je pokazala, da so bile te skrbi odveč, delavci skupnih služb so se v proizvodnji prav dobro znašli in tudi dosegli primerne uspehe.

O tokratnem delu delavcev skupnih služb je bilo kljub vsemu veliko govorice. Drugače so jih ocenjevali proizvodni delavci in drugače so ljudje iz skupnih služb ocenjevali organiziranost, delovne navade in delo v proizvodnih oddelkih. Ne bomo se zlagali, da je bilo o tem delu v Stolu na kupe govorjenja, ugotavljanja, ocenjevanja, pa tudi kritiziranja.

O prvi ugotovitvi ne kaže izgubljanje besed, namreč o tem, kako so delavci skupnih služb delali. Ljudje iz proizvodnje so jih zares kritično ocenili, vendar so bile skoraj vse ocene pozitivne. Delo je bilo marljivo opravljeno, kvalitetno in varno. Glede tega ni kaj očitati.

Drugače pa je z drugim poglavjem te zadeve. Nekateri delavci skupnih služb so kritizirali proizvodnjo, češ, delo je preslabo pripravljeno, norme so prenizke, delovna kontrola ni dovolj učinkovita, kontrola kakovosti je prešibka, potreben material ni na pravem mestu, delavci iz proizvodnje si nasploh premalo prizadevajo, da bi več napravili itd. Nekateri so celo rekli, da jim ne bi bilo potrebno priti delat v proizvodnjo, če bi bili tamkajšnji delavci malo bolj marljivi.

Zapisali smo nekaj kar vročih pripomb na račun proizvodnje in povedati je potrebno, da so ti komentarji po delu v proizvodnji še lep čas krožili po skupnih službah.

Na enostavnem primeru pa moramo ugotoviti, da bomo neko stvar en dan lahko zelo marljivo delali, za leto ali celo več desetletij pa se bomo morali pošteno potruditi. Kdor je to poizkusil, bo vedel. Treba je praktično preizkusiti, ne samo govoriti na pamet in biti pri tem prepričan, da je vse prav.

Da ne bi bili vsi vtisi dela v proizvodnih oddelkih pozabljeni, smo skušali majhen delček tega zapisati v našem časopisu. Povsem naključno smo izbrali tri delavce skupnih služb in jih zaprosili za kratek odgovor. Tudi zato, da poizkušamo odkriti delček počutja na praktičnem delu. Odgovorili so: Erika Herle, Janez Golob in Janez Jež. Povedali so, kako ocenjujejo našo proizvodnjo (skrb za varno delo, ureditev

delovnega mesta, odnos med sodelavci, zahteve po izpolnitvi delovne zahteve, skrb za delovni odmor in še kaj drugega). Kaj je pravzaprav delo v proizvodnji?

ERIKA HERLE:

Za uvod naj povem, da mi proizvodno delo ni tuje, ker sem kot dijakinja 2 do 3-krat tedensko v popoldanskem času skozi vse leto delala v proizvodnji, da sem si zaslužila za šolske potreščine in tudi obleko.

Svoje delo v proizvodnji sem v naši DO opravila 22. 10. 1981 v tozdu-2. Razporejena sem bila v površinski oddelek. Na delovno mesto me je pospremil mojster tega oddelka, me predstavil sodelavkam, obrazložil potek dela in opozoril na nekatere nevarnosti.

Sodelavke so bile izredno kolegialne. Natančneje so mi razložile delo v površinskem oddelku in mi odgovorile na vsa vprašanja, ki so me zanimala. Lahko rečem, da sem se v delo z lahkoto vključila in upam, da so bile tudi one zadovoljne z menoj.

Menim, da je v površinskem oddelku delo organizirano dokaj dobro. Vse je teklo tako, kot mora biti.

JANEZ JEŽ:

Odločitev, da se bomo delavci skupnih služb vključili v delo v proizvodnji, me ni presenetila, saj sem že dolgo časa zasledoval občuten padec produktivnosti in fizičnega obsega proizvodnje v naši delovni organizaciji. Naše obveznosti, predvsem do kupcev, v tujini, pa moramo kljub temu izvesti,

(Nadaljevanje na 10. strani)

»Zelo rad delam. Najhuje je, če nimam dela!«

* * *

»Moram se sam pohvaliti, drugi me tako ne bo!«

* * *

Če mislimo, da bomo s tem, da bomo še manj delali, kaj rešili, se pošteno motimo!

* * *

»Žal se največkrat le nase lahko zanesem!«

* * *

Kaj so konkretne naloge?

* * *

Njega potrebujemo za dekoracijo!

* * *

Raje bi si pomagali, da bi več in bolje delali, kot da si nagajamo!

* * *

»Vaše naročilo smo že vzeli v delo, vendar nam ne gre naprej. Kaj, ko bi nam kar vi prišli pomagat?«

* * *

»Mar mi je, če bo to delo opravljeno. Naj kar drugi delajo!«

* * *

»Doma nimam časa spati, na »ših-tu« ne morem!«

* * *

»Zakaj se pa vi kar naprej kregate?«

»Ker je to bolj prijetno, kot pa delati!«

* * *

»Kaj se bom »gnal«. Saj se drugi tudi ne.«

* * *

»Ne zaslužimo tako malo, samo za ta denar veliko ne dobimo.«

Luženje polizdelkov za stole je najhitreje opravljeno s potapljanjem. Odvečno lužilo je potrebno takoj po luženju odstraniti, da se ne zasuši in niso polizdelki kasneje »flekasti«.

Na fotografiji sta simpatični delavki iz površinskega oddelka v Stolarni.

»Lepo skrbite za nas!«

saj bi sicer ugled naše delovne organizacije zmanjšal in nam odvzel možnosti za bolj prodoren in konkurenčen nastop na trgu v bodoče.

Da delo v proizvodnji ni nikakršn »bav-bav«, sem vedel že prej, saj sem med šolskimi počitnicami delal v proizvodnji že vse mogoče. S skupino osmih sodelavcev sem se javil na delo v TOZD-2. S tov. Bavčarjem sva bila razporejena na pretočno taktno stiskalnico. Tov. Sivec nama je opisal delovne operacije na stroju, opozoril naju je na nevarna mesta in skupaj z izkušeno delavko tudi praktično pokazal delo na stroju. Nekaj časa sem imel probleme, da sem sledil delavki na drugi strani stroja. Ko pa sem ugotovil pravilne prijeme, je delo steklo brez težav. Delovni čas smo si kar najbolj smotorno razporedili. Na koncu smo z zadovoljstvom ugotovili, da smo izpolnili svoje delovne obveznosti in delo tudi kvalitetno opravili. Odnos sodelavcev tozda-2 do nas je bil korekten, ni bilo nikakršnih provokacij, ki smo jih pričakovali. Še več, sami so nas opozorili na svoje probleme.

JANEZ GOLOB:

Ko smo na zboru razpravljali in se odločali o tej zadevi, so imeli razpravljalci v mislih v glavnem le ekonomski učinek akcije. Tudi vsi pomisleki in argumenti za ali proti predlogu so bili izraženi v miselnem obsegu vprašanja: Ali je ekonomsko upravičeno in nujno reševati problem podplanskega fizičnega obsega proizvodnje na tak način? Sedaj, ko smo že skoraj vsi opravili teh svojih osem ur proizvodnega dela, mislim, da pomislekov ni več. Tako v kakovostnem kot v količinskem pogledu je bilo delo po splošnih ocenah sodelavcev iz proizvodnih delovnih mest ocenjeno zelo ugodno. Mislim, da bi morali biti neekonomski vidiki te delovne akcije vsaj v zasnovi bolj poudarjeni, kajti odtehtati bi morali ekonomsko plat. Po mojem mnenju je bila upravičenost delovne akcije potrjena v praksi, kar pa ne pomeni, da bi moralo biti sedaj konec razpravljanja o zadevi. Nasprotno, sedaj imamo izkušnje in na njih lahko gradimo. Kar pa zadeva široke sponzane razprave, sem prepričan, da je bilo v glavnem vse, kar je bilo izrečenega v tej zvezi, dobronamerno, da je bilo povedano z željo prispevati k boljši urejenosti, z željo po racionalnejšem izkoriščanju tako inštaliranih strojnih kapacitet kot umskih človeških zmogljivosti ter tudi z željo po boljših rezultatih dela. Prav gotovo bi morali vsako konstruktivno aktivnost in zlasti osebno iniciativo do največje mere podpirati in jima s tem dati možnost razvoja. Na žalost je v Stolu drugače. Takšna je pač tradicija.

Zastran mojega dela v proizvodnji lahko rečem, da sem se v TOZD-2 počutil prijetno in domače. Delavci, s katerimi smo imeli stike, so nas izredno lepo sprejeli. Vtis sem imel, da so nama s tovarišem, ki sva delala isto delo, skušali kar najbolj ustreči s pripravljanjem dela in urejanja delovnega mesta ter sprotnim dovozom potrebnega materiala. Ostal je vtis organiziranosti akcije in zadoščenje po opravljenem delu.

Tako je rekla ena izmed naših letošnjih obiskovancev, ko smo se za petnajst ali dvajset minut pomudili pri njih, jih v imenu delovne organizacije pozdravili, podarili šopek rož in skromno denarno priznanje. Naši nepokretni upokojeanci so že nekaj let naša vsakodnevna skrb, da jih obiščemo, z njimi spregovorimo prijazno besedo in se za trenutek pomudimo v nekdanjih časih, v letih, ki so bila še bolj njihova, se pravi, da so bili v službi in pomagali uresničevati naše skupne načrte. Na ta leta se vsak upokojenec rad spomni, saj vidi v njih sebe kot krepkega človeka, ki mu ni ničesar prehudo, v posebno veselje pa mu je delo, ki ga rad opravlja v službi in doma.

DO Stol ima trenutno 22 upokojencev, ki ne morejo ali zelo težko zapustiti dom ali oskrbovalno mesto. Ti ljudje ne morejo priti na upokoješko srečanje, niti se kako drugače pomuditi v svoji delovni organizaciji. Zatorej jim je še toliko bolj dragoceno, da se pri njih oglasijo predstavniki tovarne. Vse te ljudi smo tudi letos obiskali. Vseh obiskov se je udeležil Maks Štebe iz skupnih služb, poleg njega pa še kak upokojenec ožji sodelavec ali vsaj ožji znanec iz tovarne.

Precej upokojenskih srečanj smo v našem Glasilu že opisali. Vestnejši bralci se bodo tega prav dobro spomnili. Nekateri naš časopis gotovo tudi hranijo in bodo pobrskali nekaj let nazaj in pogledali, čigavi gostje smo bili lansko ali predlansko leto.

Vendar leta pri tem sploh niso pomembna. Pomembni so ljudje, življenja, vez med nami, ki je trdna in prijetna. Gotovo gre za to velika zasluga Maksu Štebetu, ki vsako leto že nekaj mesecev pred obiski pripravlja vse potrebno, da ne bomo odšli na pot praznih rok. Pri tem je gotovo pomemben tudi denar, čeprav le skromna vsota, in seveda šopek rož.

Ko sva se s prijelnimi mislimi na naše ljudi z Maksom peljala po Tu-

hinjski dolini, sva imela v mislih našega upokojenca Franca Zupana iz Smarce, ki je bil letošnjo pomlad že trideset let v pokoju. O njem smo v našem Glasilu že pisali. Če pomislimo, da je delovna doba štirideset let in je kar precej ljudi ne doseže, je trideset let življenja v pokoju zares prava redkost, svojevrsten rekord, ki je dan le zelo redkim. Trdno smo prepričani, da bo tov. Franc ob enaintridesetletnici upokojitve še vedno čil in zdrav in se bomo z njim lahko ponovno pogovorili. Za naše bralce in tudi zase. Kaj je prijetnejšega, kot pogovor s starejšim človekom, ki je bil Stolovec skoraj od začetka, nanj pa ga še danes vežejo številni spomini.

Najin avto pa je brnel naprej, proti Špitaliču in Motniku, kjer je Maks predvidel prvo postajo. Tam sva nameravala obiskati tri naše upokojece, ki so bili meni dotle neznani, neznanani pa so tudi marsikateremu našemu bralcu. Nekateri pa jih gotovo poznajo.

Da ne bi iskala po Motniku in vpraševala po hišah, sva se ustavila v našem obratu kovinskih ogrodij v tapetniški delavnici, ki sta tudi v tem kraju. Poiskala sva obratovodjo tov. Piskarja starejšega in ga prosila, če bi hotel iti na kratek obisk z našim upokojencem. Bil je za to. V času, ko se je pripravil, sem skočil v kovinsko delavnico in nekajkrat škrtnil z aparatom, da bomo v prihodnjih številkah Glasila lahko objavili nekaj slik iz te delavnice. Med potjo smo se na kratko pomudili tudi v tapetniški delavnici, ob kateri smo pustili avto.

Stopili smo čez glavno cesto in že smo bili pri našem prvem upokojencu, Francu Regulju, ki sicer v matičnem Stolu ni nikoli delal, zaposlen pa je bil v Mizarski obrtni delavnici v Motniku. Ta je bila pozneje priključena k Stolu. V tej mizarski delavnici sta delali tudi

naši naslednji obiskanki, sestri Frančiška in Ivanka Konšek.

Franc Regulj je bil presenečen ob našem obisku, vendar se je kmalu pomiril, ko je v družbi videl Ivana Piskarja. Sedel je v hiši, za veliko masivno mizo in bral. Povedali smo mu, s kakšnim namenom smo prišli in hitro smo bili sredi pogovora.

Franc Regulj je star oseminsedemdeset let. Deset let je v pokoju. Ko je še bil v službi, je bil Ivan Piskar njegov mojster, Franc pa je delal na mizarjskih strojih. Pri delu je bil marljiv in zelo natančen.

Franc živi s trinšestdesetletno ženo v svoji hiši. Dobro se razumeta, žena zelo lepo skrbi zanj. On pa kaj posebnega ne more več opravljati. Bil je že huje bolan, sedaj pa je le precej bolje. Sodobna bolezen, ki začena že pri štiridesetletnikih, tudi njemu ni prizanesla. Franc se mora prav ženi zahvaliti, da se je toliko izvlekel. Sedaj že dobro govori, razume, le sliši bolj slabo. Drugače pa je zelo prijeten človek. Rekel je, da se po svojih močeh še vedno poizkuša razgibati, včasih pogleda tudi televizijo in se pogovori z ženo.

Ko smo odhajali iz Francove hiše, smo v veži videli Stolov koledar, Franc pa se je na stolu obrnil za nami in rekel: »Lepo, da ste prišli.«

Nismo šli daleč naprej, ko smo bili pri Frančiškji in Ivanki Konšek. Sami živita v mali hiši. Frančiška je stara sedeminsedemdeset let, Ivanka pa je tri leta mlajša.

Ob našem obisku se je Frančiška ravno mudila v kuhinji. Rahlega presenečenja ni mogla skriti, bila pa je zelo vesela. Maks ji je podaril lep šopek in povedal, po kaj smo prišli. Odšli smo v sobo, k Ivanki, ki je ležala v postelji.

Obe, Frančiška in Ivanka, sta bili v Mizarjski delavnici snažilki, vsaka po štiri leta, vendar ne obe naenkrat.

Frančiška je v pokoju 18 let, Ivanka pa že 21. Frančiška je še vedno vedra in zdrava, kolikor seveda ne občuti starosti. Še vse napravi v kuhinji in drugod po hiši. Tudi na majhno njivico še stopi, če je toplo. Ivanka pa največ preleži. Ima sklepno revmo. Tudi ob našem prihodu je ležala. Potem ji je sestra toliko pomagala, da je za silo sedla.

Za pomenek sta bili obe zelo pripravi. Frančiška je pripovedovala o svojem delu, Ivanka pa o bolezni. Ivanka zelo rada bere. Ob postelji je imela nekaj knjig, njeno veselje do branja pa se je čutilo tudi iz pogovora. Obe sestri sta bili edini, da je zdravje vse, kar more človek imeti.

Z Maksom naju je zanimalo, kako moreta pri teh letih sami živeti, pa sta

povedali, da imata svojega človeka, posvojenca, ki je boljši kot vsak sin. Šest mesecev je bil star, ko sta ga vzeli k sebi, do dvajsetega leta je bil pri njiju in bil je njun. Ničesar mu ni manjkalo in bili so srečni. Sedaj živi v Ljubljani, v neki bolnici je telefonist. Vedno, kadar jima kaj manjka, pride in jima vse prinese. Zelo dobro se razumejo. Njegova pomoč jima je zelo dobrodošla, prav tako pa tudi njegovo spoštovanje. »Kaj bi bilo brez njega!« sta rekli v en glas.

Ko smo odhajali, se je Frančiška ozrla na Piskarja in rekla: »Tudi ta je zelo dober človek. Kako lepo bi bilo, če bi bilo več takih!« Ivanki pa se je zasvetilo oko in je pridala: »Lepo skrbite za nas! Hvala!«

Do Celja, kjer nas je čakala naša upokojenka Pavla Tajč, je bilo še skoraj uro vožnje, vendar sva bila z Maksom kar kmalu tam. V Celju sva imela sicer nekaj problemov, da sva našla velik dom za upokojence in ostarele ljudi, v domu pa sva se ob pomoči prijazne upravnice zelo hitro znašla v Pavlini sobi.

Pavla Tajč, šestinpetdesetletna upokojena Stolova delavka, je sedela na vozičku, na balkonu. Ko ji je upravnica povedala, da ima obisk, je kolikor se je dalo hitro, prišla v sobo in se nasmehnila. Bilo ji je všeč, da smo se je spomnili. Maks ji je povedal, da jo že več let iščemo. Na njenem domu v Bočni pri Gornjem gradu, v Zavodu za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani in še drugod. Vseskozi smo ji pošiljali tovarniški časopis, pa tudi vsakoletno priznanje, ki ga prejemajo upokojenci. Pavla je povedala, da je vse to dobivala, včasih seveda z zamudo.

Pavla je invalidka. Imela je nesrečo in je sedaj slabo pokretna. Do letošnjega maja je bila doma, prej pa se je zdravila v bolnišnicah. V Stolu

(Nadaljevanje na 12. strani)

(Nadaljevanje z 11. strani)

je delala v strojni mizarini in v skladišču surovih polizdelkov med strojno in ročno mizarino, pa tudi v površinski. V pokoju je že dvanajst let.

V Celju je ravno toliko časa, da se je za silo privadila. Z upravnico in sestrami se dobro razume, tudi hrana je zelo dobra, drugače pa ji je kar dolgčas. Mogoče bo kasneje boljše, ko bo ljudi malo bolj spoznala.

Z Maksom sva zaključila najin le-

tošnji obisk pri upokojevcih. Tudi mi dva sva se pri njih prijetno počutila. Prisluhnila sva našim nekdanjim delavcem, njihovim težavam, pa tudi prijetnim trenutkom, ki jih je prav vsak vesel, starejši človek pa še posebej.

Zelimo, da bi imeli naši upokojevcji, ti, ki smo jih skušali opisati v tem kratkem sestavku, in drugi, ki so bili obiskani že teden ali dva prej, prijetnih dni v življenju kar največ. In veliko zdravja!

Ciril Sivec

Kadrovske spremembe za oktober 1981

Delovno razmerje so sklenili:

V tozdu Sedežno pohištvo
VIDERGAR Janko, NK delavec, PE 8
BALOH Silvo, NK delavec, PE 8
ŠIMENC Drago, NK delavec, PE 8
GAJIČ Borivoj, NK delavec, odpr. skladišče
ŠABOTIČ Mehdiya, KV mizar, PE 8
MALEŠ Milan, NK delavec, odpr. skladišče
KOSIČ Gina, NK delavka, PE 7
GUJIČ Danka, NK delavka, PE 8
BOŽILOV Slavče, NK delavec, PE 4

V tozdu Ploskovno pohištvo
JURŠIČ Simon, NK delavec
PERIČ Nada, NK delavka
ROGAČ Milena, KV trgovka

V tozdu Kovinsko in oblazinjeno pohištvo
DAVIDOVIČ Ilija, NK delavec, PE 3

V tozdu Ploskovno in kosovno pohištvo Sloga Moste
SMOLNIKAR Bernarda, NK delavka

V tozdu Tehnične storitve

HORVAT Valter, strojni tehnik — iz poklicne rehabilitacije
ČERNEVŠEK Rudolf, KV avtomehanik

V tozdu Družbena prehrana

VODLAN Vida, PK kuharica
PJANIČ Sidika, NK delavka

Delovno razmerje so prenehali:

V tozdu Sedežno pohištvo

BAKSA Marjeta, NK delavka, PE 7
SPRUK Franc, NK delavec, odpr. skladišče

MALEŠ Vinko, lesnoind. tehnik, PE 8, v JLA

HRIBAR Marjan, NK delavec, PE 4
JAŠOVEC Branko, lesnoind. tehnik, PE 8

ŠLEBIR Jože, NK delavec, upokojen
MALI Ana, NK delavka, PE 4
SLAPNIK Albina, NK delavka, PE 4
SVETLIN Silva, NK delavka, PE 6
FAJFAR Jelena, NK delavka, PE 8

KEPIC Ljudmila, NK delavka, PE 4, upokojena

V tozdu Ploskovno pohištvo
BELOŠEVIČ Rafko, NK delavec, v JLA

V tozdu Kovinsko in oblazinjeno pohištvo

ZAJC Marija, KV tapetnik, PE 5
TIČ Jožica, NK delavka, PE 5
PANČUR Marjan, KV tapetnik, PE 5, v JLA

OPALIČKI Zdenko, NK delavec, PE 5, v JLA
SVETELJ Stane, NK delavec, PE 5

V tozdu Ploskovno in kosovno pohištvo Sloga Moste

GAŠPIRC Jože, VK mizar
PREZELJ Frančišek, PK delavec, upokojen

V tozdu Tehnične storitve

VIRIJENT Janko, KV kovinostrugar
Kadrovski oddelek

JESEN, ČAS OZIMNICE

Drevesa v gozdu začela so rumeneti, treba tja bo pohiteti. Nekaj kostanja, lisičk in gob si nabrati, jih k ozimnici dati, ostalo pa na trgu prodati.

Po gozdu zdravo in koristno je hoditi, saj po delu se je treba malo razvedriti.

Na deželo moramo se peljati, svojo žlahto obiskati, tam ozimnico bomo vzeli, nekaj popusta bomo imeli.

Za enega teleta bi se zmenili, da z njim skrinjo bi napolnili. Zdaj je pravi čas za nas, pa še zaklali ga bomo kar pri vas.

Ravnikar Franc,
Grobi rez

Stagnacija, devalvacija, inflacija, pa vendar ni tako hudo, saj imamo tudi sanacijo, stabilizacijo, modernizacijo in še cel kup tujk, katere bi lahko z zelo malo truda po domače povedali, predvsem pa jih ne samo naštevati, temveč se ob njihovem pojavu primerno zavzemali ...

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše dobre žene in mame

TONČKE RUDIČ

se iskreno zahvaljujeva vsem našim delavcem, ki so ob njeni smrti darovali cvetje, izrekli sožalje in jo spremljali na zadnji poti. Zahvala tudi pevcem, tov. Juvanu in DO.

Posebna zahvala dr. Kocjanovi in sestram Riziki in Anici za nesebično skrb ob njeni boleznii.

Mož Drago in sin Dragan

Vdaja alkoholu — škoda posameznika in vseh

November je mesec boja proti alkoholizmu. Zato je prav, da o tem družbenem zlu zapišemo nekaj tudi v našem Glasilu.

Statistika nam govori naslednje: alkoholika povprečno dva meseca na leto ni na delo, njegova delovna doba pa je zaradi invalidnosti tudi do deset let krajša. Alkoholizem botruje kar 10 odstotkom vseh izostankov z dela. V Sloveniji je približno deset tisoč družin, kjer se alkoholizem pojavlja z najbolj dramatičnimi posledicami. V naših osnovnih šolah pa je tretjina razredov, kjer imajo otroci bistveno slabše uspehe in vzgojne težave zaradi alkoholizma v družini. Sicer pa je v Sloveniji približno 80.000 alkoholikov in zaradi alkohola prizadetih ljudi.

Ob teh podatkih ni mogoče zanikati, da smo nasploh preveč strpni do tega, za posameznika in družbo tako škodljivega pojava.

Človeku se nenadoma vsili vprašanje: kaj smo sploh storili v boju proti alkoholizmu?

Republiška skupščina je pred približno desetimi leti sicer sprejela obsežen program boja proti alkoholizmu, v katerem so bile jasno določene aktivnosti in tudi nosilci le-teh. Žal pa so rezultati tega dokaj skromni. Če malo pogledamo okrog sebe, lahko vidimo, da alkoholne pijače še kar naprej prodajajo trgovine s sadjem in zelenjavo, pa tudi slaščičarne in mlekarne. Politika cen, na primer, ne spodbuja organizacij združenega dela, da bi predelale več sadja in grozdja v sadne sokove. Marsikdo se zaradi majhne razlike v ceni namesto za sadni sok odloči za alkohol.

Ob ugotovitvah, da se alkoholu vda ja danes tudi vse več mladih ljudi, lahko sklepamo, da je bilo premalo storjenega na področju vzgoje in izobraževa-

nja. Naši vzgojnoizobraževalni programi ne vsebujejo zadosti ur, da bi mlade sistematično in temeljito seznanili z nevarnostjo alkoholne zasvojenosti. Pregovor pravi: kar se Janezek nauči, to Janez zna. Zato je bolje in uspešneje izvajati preventivo, kot pa kasneje zdravljenje.

Ob vsakdanjih prizadevanjih za boljše delo, produktivnost in stabilizacijo bomo morali pristopiti tudi h konkretnjšemu reševanju problema alkoholizma. Da pa bo na tem področju prišlo do uspehov, pa bo potrebno posameznika prizadevanja strniti v učinkovitejše skupno delo. Zavedati se moramo, da alkoholizem ni problem samo posameznika in njegove družine, ampak cele naše družbe. Enkrat za vselej bomo morali pretrgati s strpnostjo, ki jo imamo do alkoholikov, kajti ta nam bolj škodi kot koristi.

Na koncu je prav, da pogledamo tudi v našo sredino — našo delovno organizacijo. Problemi, ki sem jih navedla na začetku, se pojavljajo tudi v naši DO. Disciplinska komisija obravnava vse več kršitev delovne obveznosti, katerih vzrok je alkoholizem. Čeprav so organi samoupravljanja pred približno dvema leti zavzeli stališče, da je treba zoper alkoholike strogo ukrepati, je še vedno močno prisotna »lažna solidarnost« do delavcev, ki zaradi vinjenosti kršijo disciplino.

Vprašanje: Ali skoraj neprizadeto stati ob strani in s tem alkoholiku pomagati v njegovi zavesti, da je vse prav in dobro, ko si privoščijo kozarček »žganega« in s tem neposredno ogroža svoje zdravje in si krajša življenje, družbeni skupnosti pa prizadeva družbeno neopravljivo škodo, ali pa ga s prepričanjem in samoupravnimi ukrepi pripraviti za zdravljenje.

Ida Kočar

nost. Največjemu številu delavcev niso bile težke udarniške akcije, ki so imele več učinkov. Opravljena so bila potrebna dela, delavci pa so se tudi med sabo zblíževali in spoznavali. Odnos do raznih vrst del se je natančneje določeval. Veliko delavcev je prišlo do zaključka, da ni delo samo v proizvodnji, temveč da tudi v pisarni ni tako enostavno.

V Utoku je trenutno zaposlenih 580 delavcev. Napravljani so bili veliki premiki. Pred časom je imela ta tovarna 130 delavcev v pisarnah, danes jih je 55. Proizvodni delavci so dobro plačani, vodstvo ne. Tudi ta način povzroča probleme. Še vedno pa je dober delavec preslabo plačan.

V nadaljevanju sestanka je vodja splošnega sektorja v Utoku tov. Poljanšek obrazložil še nekaj zanimivosti pri njihovem pretoku informacij, nato pa je sledil skupen pogovor udeležencev sestanka.

Ob zaključku je tov. Tomo Malinarič, predsednik komisije za obveščanje pri občinskem sindikalnem svetu v Kamniku, opozoril na tekoče naloge na področju informiranja. Mednje je na prvem mestu treba šteti predstavljanje gospodarskega stanja, trud za boljše in racionalnejše delo, priprave na 3. konferenco zveze sindikatov, volitve v samoupravne organe po novem letu. Potrebno je obrazložiti delo v samoupravnih organih, o širšem delegatskem sistemu, načrtna kadrovska načela in še veliko drugega.

Dela na področju informiranja je veliko. Močno bi bilo olajšano, kot je dejal tov. Hafner, s skupnim pristopom in najboljšim sodelovanjem.

Ta sestanek je bil spodbuda v to!

Ciril Sivec

»Kako, da bi bil ti boljši od mene, ko sem vedno mislil, da sem jaz boljši od tebe!«

»Poglej ga, reveža, zaspal je. Ali je tako utrujen ali pa tako len?«

Srečanje v Utoku

Pred mesecem dni je Občinski sindikalni svet Kamnik ponovno organiziral srečanje urednikov internih glasil in drugih delavcev pri obveščanju. Tokratno srečanje je bilo v delovni organizaciji Utok, udeležilo pa se ga je nekaj manj povabljenih kot na prejšnjih. Sestanek je bil zelo zanimiv, teme, ki bi jih mogli obdelati, pa številčno in vsebinsko preobširne, da bi jih mogli spraviti v predvideni čas. Zelo zanimiv je bil prvi del, v katerem je direktor Uto-ka, tov. Horst Hafner, predstavil njihovo delovno organizacijo in način informiranja pri njih.

Povedal je, da je med posameznimi delovnimi organizacijami potrebno večje sodelovanje, zaupanje in izmenjava izkušenj, čemur so mnogi namenjali premalo pozornosti. Tudi informiranje nismo doslej spravili v potreben red. Na eni strani je informacij preveč, med njimi so tudi take, ki zavajajo, na drugi

pa še vedno manjka tiste prave obveščenosti, ki je je vsak delavec potreben in bi mu jo odgovorni morali dati. Ljudem mora preiti v kri in meso, da so tovarne njihove in je prav od našega prizadevanja odvisno, kako bomo uresničili stabilizacijske načrte. Dobro delo in skupna prizadevanja so tesno povezana z dobro in pravočasno informiranostjo.

Tov. Hafner je poudaril, da imajo tudi v njihovi tovarni precej napisanih informacij, predvsem pa se poslužujejo ustnih, ki so hitre in tudi točne. Delavci se med seboj in z vodilnimi dogovarjajo v manjših skupinah, po približno trideset delavcev in se v takem krogu pomenijo o problemih, uspehih in bodočih nalogah.

Tovarna Utok je po letu 1978 zopet normalno zadihala. Napredek je bil občuten tudi pri delavcih, ki so izkazali večjo delovno zavest in skupno zagna-

Vaje gasilskih enot v naši delovni organizaciji

V letošnjem tednu požarne varnosti, ki je v mesecu oktobru, smo Stolovi gasilci priredili tri večje vaje na bolj nevarne objekte in to v tozdu 3 na novo tapetniško, v tozdu 4 Sloga Moste in tozdu 1.

V TOZD-3 je bila vaja 23. 9. 1981 ob 16. uri na novo tapetniško delavnico. Izbruh požara je bil zamišljen v oddelku kabine, kjer delajo z lepilom Teol in je lahko vnetljiv. Požar se je naglo razširil še v oddelek plastike v razrez iprema. Na alarmni znak za požar je intervencijska enota TOZD-2 zelo hitro in taktično ukrepala. Na tej vaji so se pridružili gasilci iz matične tovarne, teren Duplica in Kamnika. Pri tej vaji je bilo predvsem pomembno, da se gasilske enote spoznajo z novo strukturo objekta, z dostopom do stavb, zasilnimi izhodi, dostopi do vode, talnim hidrantnim omrežjem in zidnimi hidranti.

Vaja v TOZD-4 Sloga Moste je bila dne 20. 10. 1981 ob 16. uri. Izvedli smo jo na objekt tesarske delavnice in skladišča iwerk. Na tej vaji so sode-

lovale še sosednje gasilske enote TOZD-4, TOZD-1, Križ in Moste. Gasilske enote Križ, Moste in Stola so sodelovale najmanj s sedmimi člani, iz TOZD-4 pa samo trije gasilci, tako da je intervencijska enota skoraj zatajila, čeprav bi morala odigrati tako rekoč glavno vlogo požarne varnosti in družbene samozagrite. Tak odnos do požarne varnosti nas lahko veliko stane. Potem pa se bomo spraševali, zakaj tako.

Nato še vaja v TOZD-1. Izvedli smo jo dne 23. 10. 1981 ob 16. uri na poslovno enoto 8, lakirnico, skladišče gotovih izdelkov in montažo. Na vaji je sodelovalo šest gasilskih društev iz matične tovarne, po ena desetina s terena Duplica, Svita, Titana, Svilanita in Kamnika. Kljub močnemu naliivu smo vajo izvedli po programu. Nekaj težav je imelo domače društvo pri črpanju vode iz kanala, kjer je precejšnja plast blata in je bilo črpanje vode zelo težavno, vendar so se gasilci dobro znašli, tako da je potek vaje normalno potekal.

Lojze Burja

Z zadnje gasilske vaje ob novi tapetniški delavnici

»Ti ga boš po svoje ,sral', jaz pa po svoje.

»Vi boste pa dobro ocenjeni, ste zelo lepi!«

REDNA LETNA KNJIŽNA ZBIRKA PREŠERNOVE DRUŽBE

Pred obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, ki jo slavimo 3. decembra, je Prešernova družba spet izdala svojo redno letno knjižno zbirko. Ta, gotovo najcenejša zbirka na Slovenskem, vezana v platno, z večbarvnim ščitnim ovitkom (broširani je le koledar) in tiskana na brezlesnem papirju, stane samo 450 dinarjev. Če ne potrebujete trdih platnic in boljšega papirja, se lahko odločite za broširano izdajo, ki stane le 350 dinarjev.

Naročnino lahko plačate tudi v dveh obrokih.

Vendar to ni vse, zaradi česar na izid zbirke opozarjamo tudi člane našega kolektiva. Skrbno izbrano in mikavno branje je vredno, da bi ga imeli v vsaki družini!

1. **Prešernov koledar za leto 1982** — knjiga velikega formata z okrog 20 stranmi prinaša poleg koledarskega dela, opremljenega z barvnimi reprodukcijami slik Maksima Gasparija, vrsto aktualnih člankov, ki bodo prav gotovo pritegnili vsakega bralca: Vekoslav Grmič razpravlja o mestu kristjanov v naši samoupravni socialistični družbi, Jože Smole nam razgrinja podobo današnjega nemirnega sveta, Anton Trstenjak kritično razmišlja o grozeči sili porabniške družbe in samomoru, Ivan Sedej pa primerja staro in novo — kmečko in sodobno ljudsko arhitekturo. Tu so še: Jože Dolenc — Ob štiristoletnici Gregorijanškega koledarja, Janez Gregory — Tudi pri nas je živalstvo ogroženo, France Adamič — Spomini na brata Louisa Adamiča, pa še pesmi in kratka proza sodobnih slovenskih ustvarjalcev — Vladimirja Kavčiča, Miška Kranjca, Pavleta Zidarja, Karla Grabeljška, Toneta Svetine, Miloša Mikelna in drugih.

2. **Ta glavna Urša** — privlačna lahkotna pripoved znanega slovenskega romanopisca Smiljana Rozmana, napisana v obliki dnevnika predstavnice sodobne šolske mladine.

3. **Ljudje pod Osojnikom** — delo, v katerem nam pisatelj France Bevk z enkratnim mojstrstvom in umetniško tenkočutnostjo prikaže usodo svojih rojakov, kmetov, dninarjev in drugih hribovskih prebivalcev.

4. **Po jarnobni cesti ... v mesto na peklu** — na bogatih pričevanjih osnovan kulturno-zgodovinski zapis dr. Miroslava Pahorja ob sodelovanju Ilonke Hajnal. Knjiga pripoveduje o stari rimski cesti pod Nanosom, po kateri so od nekdaj prevažali les proti Trstu.

5. **Hitro pripravljane jedi** — priročnik, ki daje sodobnim mladim kuharicam in kuharjem v roke napotilo za hitro pripravljane okusnih jedi. Napisala ga je priznana avtorica tovrstnih del Andreja Grum.

Če se še niste odločili za nakup, vam priporočamo, da poščete poverjenika Prešernove družbe in zbirko pri njem naročite. Lahko pa izpolnite tudi priloženo naročilnico in jo pošljete naravnost Prešernovi družbi, Ljubljana, Borsetova 27.

»Meni je to delo pomenilo zelo veliko!«

* * *

Kar je sam rekel, se mu je zdelo najbolj pametno.

* * *

»Tak sem s sodelavci, kot oni z menoj!«

* * *

V njegovi navzočnosti je o njem govoril vse lepo, za hrbtom drugače!

* * *

»Raje začnem z delom ob četrtn sedem, kot pa pol minute pred šestom.«

* * *

»Sem zares zaveden Stolovec. Ne kot oni, ki bo toliko časa pri nas, dokler nam bo dobro. Ko bo pričelo iti slabo, bo pa stisnil rep med noge!«

»Daulagiri«

Doživel je. V vsej svoji kruti obliki. Ko sem ga videl prihajati s svojo zibajočo se hojo, nisem bil prepričan ali so to solze sreče ob povratku ali mržnja do prirode. Prekleto, kako si kruta!

Na brniškem letališču se nas je zbralo več sto. Ljubiteljev gora in pomembnih osebnosti. Tudi delegacija Stola je bila med njimi. Z nestrpnostjo smo pričakovali letalo, ki je imelo pol ure zamude. Potem so prišli. Naši veliki fantje. Skuštrani, kosmati, upadli v lice in črnih, ozebljih prstov. Vrnili so se. Premagani zmagovalci. Preplezali so steno in se morali odreči vrhu. Le malo je manjkalo in stali bi na temenu ene od najtežjih gora na svetu, na vrhu Daulagirija. Toda priroda jim jo je zagodla. Cene in Stane. Velika, mala zmagovalca. Vrnila sta se. Čeprav po velikih mukah.

Že jih vidim, one druge. Tiste, ki govorijo o denarju in nesmiselnosti takega početja. Toda vsi smo ljudje. Nekateri bolj, drugi manj avanturisti. Nekateri za dinar, drugi za golo življenje. In če ne bi bilo avanturistov, še danes ne bi vedeli za Ameriko. Čakali bi Kolumba.

Premagali so steno. Enega največjih problemov sodobnega himalaizma. V sodobnem alpskem stilu. Brez kisika in »dohtarja« in kar je najbolj pomembno, skoraj brez hrane in v slabem vremenu. Vrnili so se! In o tem čez eno leto skoraj nihče več ne bo govoril.

Že v naslednji številki pa nam bo naš sodelavec Cene Berčič pripovedoval o svojem podvigu na gori Daulagiri.

* * *

KAJ MORE CLOVEK PRIDOBITI
V ŽIVLJENJU VEČ,
KOT, DA SE RAZODENE
MU PRIRODA
Goethe

ŠPORT IN REKREACIJA

Miro Semprimožnik, ali po domače Čukov Miro, je prav gotovo eden najbolj znanih Dupličanov. Saj tudi ni čudno. Dolgo je že na Duplici in ves ta čas se ukvarja s športom. Že skoraj 25 let je aktiven športnik. Včasih v nogometu, sedaj pa v bolj umirjenih disciplinah, kegljanju in balinanju. O njegovi dolgi, športni aktivnosti sva se na kratko pogovorila med treningom kegljačev na kegljišču v Kamniku, kjer naši fantje in dekleta redno trenirajo.

Kdaj si prišel v Stol in se začel ukvarjati s športom?

V Stol sem prišel iz rudarske šole iz Zagorja leta 1957, kjer sem bil aktiven član nogometnega kluba Proleterec. Takoj sem se vključil v Dupliško športno življenje.

S katerim športom si se takrat največ ukvarjal?

Nogomet in športno streljanje.

Povej nekaj o takratnem nogometu na Duplici.

Igrali smo v zahodni conski slovenski ligi in bili enkrat celo prvaki. Igrali

smo tudi kvalifikacije za SNL, vendar že takrat ni bilo denarja in le nekaj let za tem je bilo športno društvo Svoboda razpuščeno, pridružili smo se NK Kamnik.

Ali se spominjaš takratnih Stolovcevnogometišev?

Najbolj se spominjam naslednjih fantov, nogometišev: Viktor Kos, Pero Cvijanovič, Andrej Koželj, Anton Osolin, Franc Zupanc in Stane, Franc Kavčič, Franc Kramar, Tone Ravnikar, Vinčo Šuštar, Janez Kotnik. Sami Stolovci. Nekateri bolj, drugi manj aktivni v športu na Duplici.

Koliko časa si bil aktiven nogometiš?

Kakšnih 12 let.

Kaj misliš o današnji generaciji nogometišev na Duplici?

Napredek je očiten. Ne igra se več tako na ho-ruk, ampak je poudarek na tehniki. Gotovo je kvalitetnejša. In tudi v množičnosti je napredek.

Ko si prenehal z nogometom, si se začel ukvarjati z drugim športom. Katerim?

Po končani nogometni aktivnosti sem se največ posvetil kegljanju. Kegljam že od 1969. leta.

In kakšni so uspehi?

Uspehi so v okviru Kegljaškega kluba Kamnik kar vidni. Dvakrat sem tekmoval v kvalifikacijah za republiško prvenstvo in se v parih, skupaj z Marinčkom, uvrstil v tretje kolo. Prav tako med posamezniki.

Vem, da se ukvarjaš še z enim športom.

Ukvarjam se tudi z balinanjem, ki je v zadnjih letih na Duplici kar dobro živelo. Imamo medsebojna tekmovanja, turnirje Unileša, turnirje v okviru kamniških tovarn in razna tekmovanja med KS. Vseeno pa mišlim, da je tek-

movanj še premalo. Pa tudi probleme z mladim kadrom imamo.

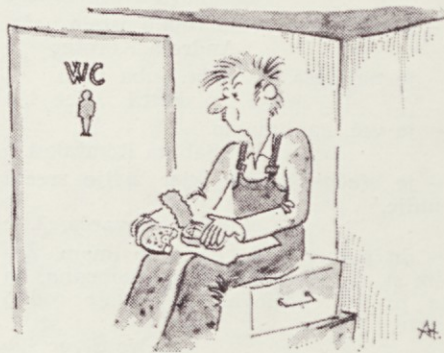
Kaj misliš na splošno o dupliški športni mladini?

Ne glede na to, da naši mladi včasih raje zavijejo v »menzo«, kot na športno igrišče, sem prepričan, da so pripravljani ukvarjati se s športom. Vendar je premalo pobude od mladinskega aktiva. Nemalokrat na to vplivajo tudi starši. Mislim, da je tudi s strani šole premalo angažiranosti. V šoli jih premalo usmerjajo v telesnokulturno dejavnost.

Miro hvala. Bi še kaj povedal?

Rad imam šport. Tako tekmovalen kot rekreativen. Navsezadnje pa je to tudi za zdravje.

Franc Bauman

Med malico nam je za vse mogoče, le za počitek, čemur je odmor v prvi vrsti namenjen, ne. Večkrat v tem času niti ne utegnemo pojesti pripravljene-ga obroka. Zatorej se v delovnem času stisnemo v kak zakoten prostor in na hitro pojemo. Pa čeprav je to WC.

Nogometiši Svobode pred 15 leti. Od leve zgoraj: A. Osolin, V. Kos, J. Kotnik, R. Mail, F. Traven, M. Semprimožnik. Spodaj: V. Šuštar, T. Koželj, S. Koželj, F. Štebe in A. Koželj.

Naša domovina

— je moj dom.

Saša Kuret 3. c

— je velika. Imam jo rada, ker živimo v miru in se imamo radi.

Barbara Cevec 4. a

je mir.

Katarina Zore 4. b

— je svobodna in jo imamo vsi radi.

Jana Kern 4. a

— je zdravje.

Barbara Bajde 3. c

— pomeni bratstvo in enotnost.

Tanja Traven 4. a

— je naše življenje.

Nataša Štebe 3. c

— je domovina veselih in žalostnih ljudi. Imam jo rada in ostala bom tukaj, ker sem tu rojena.

Aleksandra Hočevnar 3. c

— je svobodna in bo vedno ostala naša.

Andreja Korošec 4. b

— je najlepša, je naša ljuba mati.

Petra Bajec 4. b

— je vse, kar imamo.

Sabina Romšak 4. b

— je srečna dežela, kjer živijo srečni ljudje.

Mira Skvarča, 3. c

— mi pomeni vse. Rada jo imam. Želim si, da bi vedno ostala svobodna, da bi jo vsi spoštovali kot svojo rodno mater.

Petra Sivec 4. b

— je sonce.

Andreja Boštinc 4. a

DOMOVINA

Domovina je cvet,
domovina je radost in sreča,
domovino rada imam
in je nikomur ne dam.

Andreja Boštinc 4. a

NAŠ KRAJ OB 29. NOVEMBRU

Bliža se 29. november. Zelo se ga veselimo. Naš kraj ga bo pričakal v praznični obleki.

Po ulicah bodo plapolale zastave. Delovni ljudje se bodo veselili svojih uspehov. Vse bo praznično. V šoli bomo pripravili proslavo in naše najmlajše sprejeli v pionirsko organizacijo. Želim, da bi vsi ljudje ljubili svojo domovino in jo spoštovali.

Petra Sivec 4. b

Pred nami je 29. november — dan republike. Praznovali bomo in se veselili svojih delovnih uspehov in dosežkov. Najprizadenejši delavci bodo prejeli priznanja. V mojem domačem kraju bodo plapolale zastave, vse bo čisto in urejeno, v izložbenih oknih bodo šopki cvetja in slike našega dragega Tita.

Tega dne se mi zdi moj domači kraj še lepši, ljudje še prijaznejši.

Vsem delavcem in učencem želim, da bi srečno in veselo praznovali 29. november.

Sonja Koželj 4. b

Naša republika bo praznovala. Priredili bomo proslave. Delavci v tovarnah se bodo veselili delovnih uspehov. Cicibani bodo sprejeti v pionirsko organizacijo.

V tovarnah bodo odprli nove oddelke. Najmlajši pa se veselijo novega vrta.

To je zares lep praznik. Moj kraj bo lepši kot kdajkoli prej. Ponosen sem nanj in na pridne ljudi, ki žive v njem.

Delovnim ljudem želim veliko sreče in uspehov, učencem veliko lepih ocen, naši republiki pa srečne, svobodne dni.

Marko Damjan 4. b

O DELU PIONIRSKEGA ODREDA NA OSNOVNI ŠOLI DUPLICA

Naš pionirski odred je letos zelo delaven. V začetku šolskega leta je vsaka razredna skupnost izvolila svoj odbor. Delegatj razrednih skupnosti smo se nato zbrali na skupnem sestanku, ki ga je vodila naša tovarišica mentorica. Pripravili smo program za pionirsko konferenco. Dogovorili smo se, kaj vse bomo naredili v letošnjem šolskem letu. Sestavili smo plan dela.

29. september — dan pionirjem smo svečano in delavno praznovali. Imeli smo pionirsko konferenco. Na njej smo sprejeli plan dela in izvolili odbor pionirskega odreda. Organizirali smo tudi športna tekmovanja v telovadnici. Takoj smo začeli izpolnjevati program dela.

Izvedli smo že akcijo zbiranja papirja. Denar, ki smo ga dobili za zbrani papir, bomo porabili za potrebe pionirskega odreda in šole.

Zdaj smo začeli zbirati denar za pomoč otrokom Namibije. Vsak naj bi prinesel dinar ali več. Z zbranim denarjem bomo kupili vse šolske potrebščine vsaj za enega namibijskega šolarja. Zdaj se tudi že pripravljamo na praznovanje dneva republike in na svečan sprejem cicibanov v pionirski odred. Vse delo organiziramo člani pionirskega odbora, ki se večkrat sestanejo pod vodstvom tovarišice mentorice.

Pridno delajo tudi številni krožki, ki jih imamo toliko, da vsak pionir lahko obiskuje vsaj enega.

Predsednik PO
Barbara Božič

»Že več let redno prejemam in berem naš časopis, vendar nisem vanj še ničesar napisal. Pa bi moral.«

PLANINE, GORSKI SVET, GOZDOVI... SO OAZE MIRU IN TIŠINE. TJA PRIBEŽI ČLOVEK Z BETONSKE ULICE, UTRUJEN OD ŠTEVILK IN NEONSKIH LUČI. SONCE SPET SIJE Z MODREGA OCEANA, TRAVE DIŠIJO IN SKODLE LESENEGA HRAMA UHAJA DIM IZNAD PASTIRJEVEGA OGNJIŠČA...

(PRI STARIH SLOVENSKIH PASTIRJIH NA UKOVŠKI PLANINI V ITALIJI — POLETI 1981).

F. Stele

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Konrad VAVPOTIČ in člani uredniškega odbora: Boris DEMŠAR, Franc SIKOŠEK, Ivanka Šinkovec, Franc BAUMAN, Andrej PERČIČ, Vinko JAGODIČ, Danica KOČAR in Sonja ZORN. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejemajo delavci STOLA brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.